

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO RAPORTU FINANSOWEGO ZA 2003 R.

Dodatkowe noty objaśniające sporządzone zostały zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 r. (Dz. U. Nr 139, poz. 1569) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z 19 marca 2002 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. Nr 31 poz. 28)

1. Struktura koncentracji zaangażowania BRE Banku SA w poszczególne podmioty, branże, grupy kapitałowe wraz z oceną ryzyka związanego z tym zaangażowaniem

Portfel kredytowy

Branże wg EKD	Zadłużenie kapitałowe (tys. PLN)	Udział w portfelu (w%)
Handel hurtowy i komisowy *(51)	1 543 023	12,5%
Ubezpieczenia i fundusze emerytalno – rentowe (66)	1 500 002	12,1%
Pośrednictwo finansowe** (65)	1 385 082	11,2%
Obsługa nieruchomości (70)	761 141	6,2%
Produkcja art. spożywczych i napojów (15)	568 763	4,6%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (40)	357 565	2,9%
Produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych (26)	354 507	2,9%
Poczta i telekomunikacja (64)	330 605	2,7%
Produkcja metali (27)	323 807	2,6%
Produkcja drewna i wyrobów z drewna (20)	286 174	2,3%
Budownictwo (45)	249 166	2,0%
Razem	7 659 836	62,0%

* z wyjątkiem handlu pojazdami mechanicznymi i motocyklami

** z wyjątkiem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych

Wymienione wyżej branże są działami, których łączne zaangażowanie stanowi 62 % portfela kredytowego. Według najnowszego opracowania *Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową* ryzyko inwestycyjne tych działów (w 5 stopniowej skali – tj.: małe, średnie, podwyższone, wysokie i bardzo wysokie) – było oceniane następująco:

1. <i>Handel hurtowy i komisowy -</i>	średnie
2. <i>Ubezpieczenia i fundusze emerytalno – rentowe -</i>	małe
3. <i>Pośrednictwo finansowe -</i>	bardzo wysokie
4. <i>Obsługa nieruchomości -</i>	podwyższone
5. <i>Produkcja art. spożywczych i napojów -</i>	małe
6. <i>Wytwarzanie i zaopatrywanie w energ. elektr., gaz, parę wodną i gorącą wodę</i>	średnie
7. <i>Produkcja wyr. z surowców niemetalicznych pozostałych -</i>	podwyższone
8. <i>Poczta i telekomunikacja -</i>	średnie
9. <i>Produkcja metali -</i>	bardzo wysokie
10. <i>Produkcja drewna i wyrobów z drewna -</i>	średnie
11. <i>Budownictwo -</i>	wysokie

1. *Handel hurtowy i komisowy* - Bank koncentruje się na współpracy z dużymi firmami należącymi do renomowanych, międzynarodowych korporacji oraz z grupą mniejszych klientów, którzy specjalizują się w lokalnym handlu hurtowym. W 2003 roku nastąpiła stabilizacja poziomu ryzyka w branży. Pojawiająca się poprawa koniunktury gospodarczej w kraju, korzystnie wpływa na perspektywy wzrostu popytu krajowego, co z kolei pozytywnie wpłynie na poziom ryzyka w handlu detalicznym i hurtowym w 2004 r. Następować będzie dalsza konsolidacja branży, przy wzrastającej konkurencji rynkowej, zwłaszcza ze strony dużych sieci handlowych.

2. *Zaangażowanie w ubezpieczenia i fundusze emerytalno - rentowe* dotyczy w zasadzie jednego klienta o niskim stopniu ryzyka.

3. Przeważająca większość podmiotów z obszaru *pośrednictwa finansowego* to spółki leasingowe, należące do krajowych lub zagranicznych banków bądź też do światowych koncernów samochodowych, które w ten sposób finansują sprzedaż bądź leasing pojazdów produkowanych przez spółki ze swojej grupy. Choć są to podmioty o zróżnicowanej kondycji finansowej, to z uwagi na stabilnych i dobrych inwestorów strategicznych, ryzyko ich finansowania można uznać za ograniczone.

4. BRE Bank SA finansuje głównie przedsięwzięcia na rynku nieruchomości biurowych, magazynowych i handlowych. Niewielkie zaangażowania występują także na rynku nieruchomości mieszkaniowych i hoteli. Ograniczenie ryzyka odbywa się poprzez finansowanie transakcji jako wydzielonych projektów w formie spółek specjalnego przeznaczenia, co daje Bankowi znaczący stopień kontroli nad realizacją oraz aktywami przedsięwzięcia stanowiącymi jednocześnie zabezpieczenie ekspozycji. Bank dokonuje szczegółowej analizy finansowej przedsięwzięcia koncentrując się na projektach dobrze przyjętych przez rynek, o znaczącym stopniu wynajęcia powierzchni lub realizowanych pod konkretne zamówienie.

5. Dział *produkcja artykułów spożywczych i napojów* obejmuje wiele różnorodnych branż spożywczych. Spośród nich BRE Bank najbardziej zaangażowany jest w kredytowanie *zakładów mięsnych* (wiele z nich jest zrzeszonych w branżowe grupy kapitałowe) i produkcję napojów (w tym alkoholowych). Akcja kredytowa koncentruje się na dużych przedsiębiorstwach, które często należą do silnych grup kapitałowych lub są spółkami publicznymi.

6. Finansując przedsięwzięcia związane z energetyką tj. branżę *wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* Bank oprócz dywersyfikacji ryzyka bierze pod uwagę uwarunkowania związane z ryzykiem sektorowym. W ramach branży finansowane są przedsiębiorstwa zajmujące się zarówno wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepłej jak i jej dystrybucją. Działają one od dawna na polskim rynku, posiadają stałych odbiorców lub też są powiązane kapitałowo z renomowanymi firmami zagranicznymi.

7. Klientami banku z branży *produkcja wyrobów z surowców niemetalicznych pozostałych* są firmy o bardzo dużym zróżnicowaniu, co do zakresu produkcji. Branża zdominowana jest przez produkcję materiałów budowlanych i innych produktów wykorzystywanych w budownictwie. Podwyższony poziom ryzyka wynika zatem z silnych związków z budownictwem, które w dalszym ciągu zaliczane jest do kategorii wysokiego ryzyka. Sygnały ożywienia, które pojawiły się w gospodarce w 2003 r. stwarzają podstawy do poprawy

sytuacji i obniżenia ryzyka inwestycyjnego w średnioterminowej perspektywie w obu w/w branżach.

8. Branża *poczta i telekomunikacja* rozwija się w dalszym ciągu dynamicznie, występuje ciągle niezaspokojony popyt na usługi telekomunikacyjne, zarówno stacjonarne, jak i bezprzewodowe. Wszyscy trzej operatorzy bezprzewodowi osiągają satysfakcjonujące wyniki finansowe, kondycja głównego operatora telefonii stacjonarnej nie budzi zastrzeżeń, nadal niesatysfakcjonująca jest kondycja małych operatorów lokalnych. Bank koncentruje jednak swoje zaangażowanie na głównych operatorach.

9. *Produkcja metali* należy od wielu lat do sektorów obciążonych największym ryzykiem inwestycyjnym w polskiej gospodarce. Jednak konieczność ograniczenia mocy przerobowych polskich hut w ramach zobowiązań międzynarodowych, stymuluje procesy restrukturyzacyjne i prywatyzacyjne przedsiębiorstw. Bank skupia się na współpracy z najlepszymi podmiotami tej branży, posiadającymi ustabilizowaną pozycję rynkową oraz dobre perspektywy, wynikające bądź to z pomyślnie zakończonych procesów restrukturyzacyjnych bądź z pozyskania silnych inwestorów branżowych. Dodatkowo finansowanie to jest należycie zabezpieczone.

10. Ryzyko w przemyśle *produkcja drewna i wyrobów z drewna* uległo zmniejszeniu, co jest wynikiem korzystnych warunków rynkowych oraz przeprowadzonych inwestycji modernizacyjnych przez główne podmioty w branży. Stabilny poziom ryzyka inwestycyjnego jest w znacznym stopniu determinowany poprawą koniunktury w przemyśle meblarskim, który jest znaczącym odbiorcą produkcji przemysłu drzewnego. Ryzyko w przemyśle meblarskim oceniane jest jako małe. Zarówno przemysł drzewny jak i meblarski jest w dużym stopniu nastawiony na eksport, co przy silnym euro sprzyja wzrostowi i opłacalności produkcji.

11. *Budownictwo ogólne* i inżynieria lądowa nadal nie odnotowuje znaczącej poprawy. Powstają dodatkowe ryzyka w związku z wprowadzeniem wyższej stawki VAT w budownictwie. Budowa autostrad i dróg, chociaż ma bardzo dobrą perspektywę wzrostu uzależniona jest głównie od sposobu finansowania projektów infrastrukturalnych ze środków unijnych. Bank wypracował model finansowania tych podmiotów z sektora, które korzystają ze wsparcia swoich zagranicznych inwestorów, lub realizują kontrakty finansowane ze środków pomocowych UE.

Inwestycje kapitałowe

Zaangażowanie kapitałowe BRE Banku SA w poszczególnych branżach wynosi:

- Zarządzanie aktywami – 52,4% ogólnego zaangażowania kapitałowego,
- Telekomunikacja Media Technologia (TMT) – 22,3% ogólnego zaangażowania kapitałowego,
- Bankowość korporacyjna i bankowość inwestycyjna – 10,8% ogólnego zaangażowania kapitałowego.

1. Zaangażowanie w podmioty pionu *zarządzania aktywami* (PTE Skarbiec-Emerytura SA, Skarbiec Asset Management Holding SA) ma charakter długoterminowy i jest ściśle związane ze strategią Banku. Dzięki połączeniu spółek asset management w SAMH, a także fuzji OFE Skarbiec Emerytura i OFE Ego spółki uzyskały lepszą pozycję rynkową poprzez racjonalizację kosztów operacyjnych i wykorzystanie efektów synergii, a tym samym poprawę konkurencyjności oferty. Ryzyko tych zaangażowań związane jest w głównej mierze ze zmiennością koniunktury na krajowym rynku kapitałowym, niepewnością co do zmian

podatkowych oraz ogólną sytuacją gospodarczą. Z drugiej strony spada niepewność dotycząca nowych uregulowań prawnych dla funduszy emerytalnych i inwestycyjnych ze względu na finalną fazę prac legislacyjnych. Każda z tych spółek posiada relatywnie wysoki udział w swoim segmencie rynku. Rynek usług zarządzania aktywami jest obecnie jedną z najszybciej rozwijających się gałęzi polskiej gospodarki. Przewidywania dotyczące dalszego dynamicznego rozwoju tychże spółek związane są z perspektywą wejścia Polski do Unii Europejskiej, poprawą zamożności społeczeństwa i zwiększoną skłonnością do oszczędzania, a w dalszej perspektywie możliwościami ekspansji na rynki Europy Centralnej i Wschodniej.

2. Zaangażowanie w branżę *Telekomunikacja Media Technologia* („TMT”) dotyczy tylko jednej spółki i traktowane jest jako długoterminowa inwestycja Banku. Uwarunkowane jest to przede wszystkim faktem, iż branża ta charakteryzuje się wysokimi potrzebami kapitałowymi oraz długim (kilkuletnim) okresem zwrotu z inwestycji. Obecnie na rynku TMT obserwowane są istotne zmiany włącznie z procesami restrukturyzacyjnymi. W związku z tym należy oczekiwać, że przyniosą one poprawę rentowności i płynności branży. Zwiększone ryzyko inwestycyjne branży TMT charakteryzuje się jednocześnie oczekiwaniem realizacji wyższych zysków. Możliwości wyjścia z omawianych inwestycji są w znacznym stopniu uzależnione od oceny branży na rynkach światowych oraz nastrojów panujących na polskim rynku giełdowym.

3. Inwestycje kapitałowe w akcje spółek działających w obszarze *bankowości korporacyjnej i inwestycyjnej* wiążą się z długookresową strategią Banku. Działania strategiczne Banku w tym zakresie zmierzają w kierunku stworzenia kompleksowej oferty usług finansowych dla podmiotów gospodarczych. Inwestycje kapitałowe Banku w tego rodzaju spółki, działające na rynku usług leasingowych, faktoringowych oraz bankowości hipotecznej należy zaliczyć do grupy rentownych inwestycji Banku. Każda ze spółek tworzących linię biznesową w zakresie bankowości korporacyjnej zajmuje mocną pozycję na rynku, w szczególności spółki faktoringowe działające na rynkach austriackim, węgierskim i czeskim. Przewidywania dotyczące trwałego ożywienia gospodarczego w Polsce powinny przyczynić się do umocnienia pozycji rynkowych poszczególnych spółek na rynku krajowym. Współpraca pomiędzy krajowymi i zagranicznymi spółkami BRE Banku (głównie w zakresie faktoringu) pozwala z kolei na ograniczenie ryzyka międzynarodowego. Biorąc pod uwagę osiągnięte dotychczas wyniki finansowe spółek oraz perspektywy ich rozwoju związane z upowszechnieniem zróżnicowanych form pozyskiwania finansowania oraz rosnącą w tym zakresie świadomością przedsiębiorców, ten rodzaj działalności należy ocenić jako charakteryzujący się małym stopniem ryzyka.

Koncentracja zaangażowania Banku w poszczególne podmioty i grupy kapitałowe (zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe):

Podmioty

	w tys. zł	udział w ogólnym zaangażowaniu brutto
Klient 1	1.533.116	5,7%
Klient 2	1.506.657	5,6%
Klient 3	1.323.142	4,9%
Klient 4	976.760	3,6%
Klient 5	944.461	3,5%
Klient 6	743.414	2,8%
Klient 7	624.676	2,3%

Klient 8	487.515	1,8%
Klient 9	296.844	1,1%
Klient 10	246.859	0,9%

Powyższe pozycje obejmują całość zaangażowania wobec wymienionych klientów tj. zarówno zaangażowanie kredytowe jak i zaangażowanie inwestycyjne (z tytułu posiadanych papierów wartościowych), a także zaangażowanie pozabilansowe (gwarancje, akredytywy, kwoty niewykorzystanych kredytów).

Pierwsza pozycja dotyczy głównie gwarancji wykupu euroobligacji wyemitowanych przez spółkę zależną od Banku. Drugie z kolei zaangażowanie stanowi kredyt udzielony jednostce budżetowej. Zaangażowanie wobec klienta nr 3 to zaangażowanie wobec Narodowego Banku Polskiego z tytułu posiadanych bonów skarbowych, a zaangażowanie nr 4 wobec Ministerstwa Finansów głównie z tytułu obligacji rządowych. Zaangażowanie wobec klienta nr 5 stanowi również gwarancja wykupu euroobligacji wyemitowanych przez spółkę zależną. Zaangażowanie wobec klienta nr 6 stanowią niemal wyłącznie akcje spółki podporządkowanej. Numerem 7 oznaczono zaangażowanie, które obejmuje zaangażowanie kredytowe, zaangażowanie z tytułu posiadanych papierów wartościowych oraz miarę ryzyka kredytowego związanego z transakcjami pochodnymi. Zaangażowanie to sklasyfikowane jest jako normalne. Zaangażowanie wobec klienta nr 8 dotyczy posiadanych akcji i obligacji oraz kredytów, zaangażowanie to sklasyfikowane jest jako „poniżej standardu”. Numerem 9 oznaczono zaangażowanie wobec Commerzbank AG, które wynika głównie z zawartych kontraktów na transakcje pochodne oraz z zaangażowania pozabilansowego. Zaangażowanie nr 10 stanowi zaangażowanie z tytułu kredytów wobec klienta zagranicznego i sklasyfikowane jest jako normalne.

Grupy Kapitałowe

	w tys. zł	udział w ogólnym zaangażowaniu brutto
Grupa 1	683.353	2,5%
Grupa 2	428.281	1,6%
Grupa 3	402.318	1,5%
Grupa 4	363.337	1,4%
Grupa 5	296.845	1,1%
Grupa 6	287.845	1,1%
Grupa 7	252.707	0,9%
Grupa 8	240.266	0,9%
Grupa 9	217.390	0,8%
Grupa 10	195.030	0,7%

Powyższe pozycje obejmują całość zaangażowania wobec wymienionych grup kapitałowych tzn. zarówno zaangażowanie kredytowe jak i zaangażowanie inwestycyjne (z tytułu posiadanych papierów wartościowych), a także zaangażowanie pozabilansowe (gwarancje, akredytywy, kwoty niewykorzystanych kredytów). Z ogólnej kwoty zaangażowania kredytowego (bilansowego i pozabilansowego) wobec ww. grup kapitałowych w wysokości 3.367.372 tys. zł, 76,4% należności zaklasyfikowanych jest do kategorii normalnych, 6,5% do kategorii pod obserwacją, 14,7% do należności poniżej standardu, 0,6% do kategorii należności wątpliwych i 1,8% do należności straconych.

2. Wartość depozytów i kredytów w podziale na regiony geograficzne

Stan pozyskanych depozytów i udzielonych kredytów w odniesieniu do podmiotów niefinansowych przez jednostki BRE Banku SA oraz pozostałe spółki Grupy Kapitałowej na 31 grudnia 2003 r. przedstawiał się następująco:

Oddziały	Depozyty (tys. zł)	Kredyty*) (tys. zł)
O/Warszawa	2.059.959	1.662.244
O/Łódź	523.347	556.556
O/Lublin	411.562	424.498
O/Olsztyn	189.187	360.247
O/Poznań	946.812	783.669
O/Kraków	417.593	324.745
O/Szczecin	248.925	265.072
O/Wrocław	415.646	486.251
O/Gdańsk	259.017	331.097
O/Katowice	816.050	514.196
O/Bydgoszcz	279.721	199.056
Pion Bankowości Detalicznej	2.987.427	1.130.475
Centrala	2.224.428	3.209.063
Razem BRE:	11.779.674	10.247.169
BRE Leasing Sp. z o.o.	0	1.622.491
Rheinhyp-BRE Bank Hipoteczny SA	36.409	1.522.221
Intermarket Bank AG	37.294	490.115
Magyar Factor Rt	47.518	187.600
Transfinance a.s.	60.516	88.343
Polfactor SA	12.514	31.575
Tele –Tech Investment Sp. z o.o.	0	77.825
TV–Tech Investment Sp. z o.o.	0	159.107

Dom Inwestycyjny BRE Banku SA	85.686	0
Pozostałe spółki	0	502
Razem spółki:	279.937	4.179.779
Razem Grupa Kapitałowa:	12.059.611	14.426.948

*) Należności od sektora niefinansowego brutto.

Jeśli chodzi o branżową strukturę depozytów jest ona możliwa do określenia w odniesieniu do części klientów jednostki dominującej. Klasyfikacja branżowa nie występuje w odniesieniu do osób prywatnych, klientów zagranicznych, ponadto części depozytariuszy (nie korzystających z innych produktów Banku).

Z określonej wyżej grupy klientów BRE Banku sklasyfikowanych według branż największa kwota depozytów przypada na klientów z branży *Handel hurtowy i komisowy (19,4%)*, branż: *Obsługa nieruchomości (8,6%)*, *Pozostała działalność związana z prowadzeniem interesów (8,2%)*, *Budownictwo (5,5%)*, *Poczta i telekomunikacja (5,0%)*, *Handel detaliczny (4,6%)*. Pozostałą część sklasyfikowanych depozytariuszy charakteryzuje duże rozproszenie branżowe.

3. Informacje o zmianach wartości dotacji dla oddziałów zagranicznych

BRE Bank SA nie posiada oddziałów zagranicznych.

4. Informacje o instrumentach finansowych

AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU						
	Dłużne papiery wartościowe	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	Środki pieniężne oraz weksle uprawnione do redyskonta *)	Należności z tyt. papierów wartościowych z otrzymanym przyrzecz. odkupu	Wycena instrumentów pochodnych	RAZEM
Stan na początek okresu	5 058 057	15 269	1 368 419	297 613	2 361 307	9 100 665
a) zwiększenia (z tytułu)	444 384 236	202 619	1 250 336	254 318	53 853	446 145 362
- zakupu	442 708 079	181 192			8 856	442 898 127
- odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	64					64
- zwwyżki wartości	132 086	7 595				139 681
- różnic kursowych	900		103 975			104 875
- reklasyfikacja papierów	387 100					387 100
- reklasyfikacja rezerw	78 080	4 783			40 952	123 815
- reklasyfikacja sell buy back i buy sell back	994 810			254 318		1 249 128
- zwiększenia z tytułu salda korekt wartości (dyskonto, odsetki naliczone i kupione)	83 117					83 117
- włączenie bilansu otwarcia spółek po raz pierwszy obejmowanych konsolidacją	0	9 049	1 036			10 085
- inne zwiększenia			1 145 325		4 045	1 149 370
b) zmniejszenia (z tytułu)	445 920 820	207 297	0	297 613	0	446 425 730
- sprzedaż	444 306 298	184 063				444 490 361
- odpisy z tytułu trwałej utraty wartości	8					8
- różnice kursowe	19 157	193				19 350
- zniżki wartości	123 364	5 806				129 170
- rozliczenie sell buy back i buy sell back	1 445 138			297 613		1 742 751
- reklasyfikacja papierów wartościowych	0	17 235				17 235
- reklasyfikacja rezerw	15 429					15 429
- zmniejszenia z tytułu salda korekt wartości (premia, odsetki sprzedane)	11 426					11 426
- inne zmniejszenia	0					0
Stan aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu na 31.12.03 r.	3 521 473	10 591	2 618 755	254 318	2 415 160	8 820 297

*) Środki pieniężne obejmują należności bieżące od sektora finansowego

AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY				
	Dłużne papiery wartościowe	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	Udziały lub akcje w innych jednostkach	RAZEM
Stan na początek okresu	97 388	655 703	11 015	764 106
a) zwiększenia (z tytułu)	1 244 983	323 198	3 551	1 571 732
- zakupu	1 233 418	103 117	124	1 336 659
- zwwyżki wartości	11 565	91 224	139	102 928
- różnic kursowych		427	501	928
- reklasyfikacji papierów wartościowych		15 588	0	15 588
- reklasyfikacji rezerw		9 057	2 400	11 457
- odpisy z tytułu trwałej utraty wartości		67 303	348	67 651
- przejęcie za wierzytelności		36 266	39	36 305
- podwyższenie kapitału			0	0
- inne zwiększenia		216	0	216
b) zmniejszenia (z tytułu)	1 082 991	510 848	4 909	1 598 748
- sprzedaż	1 036 597	386 118	1 951	1 424 666
- zniżki wartości	6 761	27 098	1 800	35 659
- reklasyfikacja papierów wartościowych	26 848	40 374	116	67 338
- odpisy z tytułu trwałej utraty wartości		1 283	215	1 498
- reklasyfikacji rezerw	11 636	49 598	139	61 373
- różnice kursowe	1 149	6 179	688	8 016
- inne zmniejszenia		198	0	198
Stan aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na 31.12.2003 r.	259 380	468 053	9 657	737 090

W Grupie Kapitałowej nie występują aktywa utrzymywane do terminu zapadalności.

Terminy i wielkość przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu bilansowych instrumentów finansowych zawierają noty w części tabelarycznej sprawozdania finansowego przedstawiające należności i zobowiązania według terminów zapadalności/wymagalności.

Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu nabywane są z intencją utrzymywania i wypracowania zysku w terminie do 3 miesięcy.

Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży zakładają okres inwestowania dłuższy niż 3 miesięcy.

Zasady rachunkowości stosowane w odniesieniu do finansowych instrumentów pochodnych przedstawiono we „Wprowadzeniu do sprawozdania finansowego” w punkcie 9 „Zasady rachunkowości”, podpunkcie „Instrumenty pochodne i transakcje terminowe”.

Metody i założenia przyjęte do ustalania wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych omówiono we „Wprowadzeniu do sprawozdania finansowego” w punkcie 9 „Zasady rachunkowości”.

Sposób wprowadzania do ksiąg rachunkowych instrumentów finansowych nabytych na rynku regulowanym jest następujący:

- transakcje zawarte podczas sesji według ceny nabycia z datą waluty będącą datą zawarcia transakcji,
- transakcje pakietowe (poza sesją) według ceny nabycia z datą waluty będącą datą rozliczenia transakcji.

Ryzyko kredytowe

Odzwierciedleniem maksymalnego obciążenia ryzykiem kredytowym na dzień bilansowy jest wartość należności i zobowiązań pozabilansowych obliczana dla potrzeb ryzyka kredytowego w ramach kalkulacji adekwatności kapitałowej banku. Ryzyko kredytowe Grupy Kapitałowej spoczywa w głównej mierze na jednostce dominującej ze względu na skalę działalności BRE Banku w porównaniu z innymi spółkami Grupy. Wartość aktywów i zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem w BRE Banku wyniosła na 31 grudnia 2003 r. 14.857.305 tys. zł, Rheinhyp-BRE Banku Hipotecznym 1.567.688 tys. zł, a w BRE Leasing Sp. z o.o. 1.704.271 tys. zł. Ryzyko kredytowe, którymi obciążone są pozostałe spółki, nie jest istotne z punktu widzenia Grupy Kapitałowej.

Ryzyko stopy procentowej i kursu walutowego

BRE Bank SA

Księga handlowa:

BRE Bank SA stosuje tradycyjne i nowoczesne metody pomiaru ryzyka w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej księgi handlowej. Kalkulacja odbywa się w sposób umożliwiający identyfikację ryzyka zarówno w podziale na jednostki generujące ryzyko, jak i grupy czynników ryzyka. Podstawową miarą w tym obszarze jest wartość narażona na ryzyko („VaR”). Jej wielkość jest zdeterminowana, w przeważającej mierze, przez portfel instrumentów wrażliwych na stopę procentową, takich jak obligacje skarbowe, papiery komercyjne, transakcje IRS i CIRS oraz w drugiej kolejności przez portfel instrumentów wrażliwych na zmianę kursu wymiany walutowej takich jak opcje walutowe oraz transakcje

wymiany walutowej. Pozostałe grupy czynników ryzyka mają niewielki wpływ na wartość VaR.

Na koniec grudnia 2003 roku jednodniowy VaR całkowity na księdze handlowej Banku wyniósł 2,64 mln PLN, przy poziomie istotności 95% i był mniejszy od średniorocznej wartości, która wyniosła 2,84 mln PLN. VaR związany ze stopami procentowymi osiągnął na koniec grudnia 1,8 mln PLN, i był znacząco niższy niż wartość średnioroczna, która wyniosła 2,32 mln PLN.

Księga bankowa:

Podstawowymi miarami ryzyka stopy procentowej księgi bankowej są luka niedopasowania terminów przeszacowania oraz liczony na jej bazie dochód odsetkowy narażony na ryzyko („EaR”). W oparciu o wspomniane metody wykonywane są również analizy typu *stress test*. Niedopasowanie przedziałowe dla podstawowych walut pokazują wskaźniki będące ilorazem sumy aktywów wrażliwych oraz sumy pasywów wrażliwych („RSA”/”RSL”). Ich wartości na 31 grudnia 2003 r. w przedziałach przeszacowania do 3 miesięcy i do 1 roku, przedstawia poniższa tabela:

Waluta	RSA/RSL do 3 miesięcy	RSA/RSL do 1 roku
PLN	0,83	0,80
USD	1,68	1,66
EUR	0,52	0,54

Dochód odsetkowy narażony na ryzyko, przy założeniu stabilności struktury portfeli oraz braku korelacji pomiędzy poszczególnymi walutami i przy równoległym przesunięciu krzywej o 100 punktów bazowych wynosił na koniec roku 2003:

- ✓ - 20,79 mln PLN dla waluty PLN (średnio w 2003 r. – 31,51 mln PLN),
- ✓ - 9,55 mln PLN dla waluty USD (średnio w 2003 roku – 9,67 mln PLN),
- ✓ - 21,06 mln PLN dla waluty EUR (średnio w 2003 roku – 10,66 mln PLN)

BRE Leasing Sp. z o.o.

BRE Leasing Sp. z o.o. zawiera umowy leasingu oparte na stałej i zmiennej stopie procentowej i finansuje te umowy odpowiednio ze źródeł refinansowania bazujących na stałej lub zmiennej stopie procentowej. Wg stanu na 31 grudnia 2003 r. w Spółce występuje ryzyko stopy procentowej w EUR. Ryzyko w CHF jest małe i likwidowane przez hedging – dopasowywanie pozycji. Występująca wg stanu na 31 grudnia 2003 r. luka walutowa w PLN została zlikwidowana, ponieważ spółka zawarła umowę o kredyt, z którego część została przeznaczona na spłatę zobowiązań. Charakter spłaty kredytu pozwala na likwidację luk w PLN przez odpowiednie dopasowywanie okresów odsetkowych i wysokości spłat pasywów i aktywów.

W BRE Leasing Sp. z o.o. występuje pozycja długa w EUR odsetkowych pozycji bilansowych i pozabilansowych opartych na stopie zmiennej. Luka według stanu na 31 grudnia 2003 r. wyniosła 50,9 mln EUR, średnioroczna 56,3 mln EUR. Przy średniorocznym spadku stóp procentowych w EUR o 1 punkt procentowy straty wyniosą 563 tys. EUR.

Pozycja krótka w PLN będzie likwidowana poprzez zawieranie umów o zmiennym koszcie w PLN.

W wyniku zawarcia transakcji swap IRS w EUR w latach poprzednich oraz wyższej skłonności leasingobiorców do zawierania umów denominowanych w EUR opartych na

zmiennej stopie procentowej, powstała na 31 grudnia 2003 r. pozycja krótka z pozycji bilansowych i pozabilansowych o stałym oprocentowaniu w wysokości 99,6 mln EUR (średnioroczna ekspozycja wyniosła 84,5 mln EUR). Celem spółki jest likwidacja tej luki i ryzyka z nią związanego poprzez zawieranie nowych umów w EUR o stałym oprocentowaniu.

Ryzyka stopy procentowej w BRE Leasing Sp. z o.o. związane z krótką pozycją w EUR dotyczącą pozycji bilansowych i pozabilansowych opartych na stałej stopie procentowej są pokryte wysokimi marżami z umów leasingu.

Rheinhyp-BRE Bank Hipoteczny SA

Ograniczanie ryzyka stopy procentowej polega na zawarciu transakcji zamieniającej stałe strumienie odsetkowe na zmienne z uwzględnieniem umownych dat zmiany oprocentowania i terminów płatności. Na 31 grudnia 2003 r. kwota ryzyka stopy procentowej nie przekraczała 2,4% dopuszczalnego limitu.

Polfactor SA

Konstrukcja umów factoringowych zabezpiecza spółkę przed ryzykiem zmiany stopy procentowej, zarówno w zakresie podstawy, daty zmiany oprocentowania jak i terminów płatności odsetek. Data zmiany oprocentowania i terminy płatności odsetek określone zostały na 20 dzień każdego miesiąca.

Uzasadnienie wyceny niektórych aktywów dostępnych do sprzedaży według wartości innej niż wartość godziwa:

BRE Bank SA

- Optimus IC SA – akcje spółki nabyte w czerwcu 2003 r. po wartości godziwej oszacowanej na potrzeby transakcji (7.849 tys. zł),
- Unitra SA, PZU SA – nie istnieją przesłanki (typu umowy przedwstępne sprzedaży, przyjęte oferty, opcje odkupu), pozwalające na określenie ich wiarygodnej wartości godziwej. Wartość bilansowa ww. spółek na 31 grudnia 2003 r. wynosiła odpowiednio 136 tys. zł i 73.988 tys. zł,
- EL-Dystrybucja Sp. z o.o. – bardzo niewielkie zaangażowanie oraz niewielki udział w kapitale zakładowym spółki. Wartość bilansowa wynosi 76 tys. zł,
- Akcje ITI Holdings SA – wartość spółki w cenie nabycia, która jest zbliżona do wyceny za pomocą metody sumy części (242.446 tys. zł),
- Polish Pre-IPO Fund – trwała utrata wartości do wysokości oszacowanej na podstawie wyceny dokonanej według najbardziej aktualnych wartości aktywów netto przypadających na 1 udział posiadany przez Bank. Wartość bilansowa powyższych udziałów wynosi 6.916 tys. zł,
- Poland Investment Fund – wycena dokonana na podstawie najbardziej aktualnych wartości aktywów netto przypadających na 1 udział posiadany przez Bank. Wartość bilansowa na 31.12.2003 r. wynosiła 1.313 tys. zł,
- Prospekt Poland UK, L.P. – trwała utrata wartości do wysokości oszacowanej na podstawie wyceny, dokonanej według najbardziej aktualnych wartości aktywów netto

przypadających na 1 udział posiadany przez Bank. Wartość bilansowa na 31 grudnia 2003 r. – 607 tys. zł,

- Krajowa Izba Rozliczeniowa SA, Biuro Informacji Kredytowej SA, KUKA SA, Centrum Zaufania i Certyfikacji CENTRAST SA, Giełda Papierów Wartościowych SA, CeTO SA, Wschodni Bank Cukrownictwa SA, S.W.I.F.T. s.c.r.l. Akcjonariuszami tych spółek są głównie banki i inne podmioty finansowe. Uzasadnieniem wyceny tych zaangażowań w wysokości kosztu historycznego jest brak danych do określenia w wiarygodny sposób wartości godziwej ww. zaangażowań tj. akcje tych spółek nie są notowane na żadnym rynku, brak umów przedwstępnych sprzedaży, przyjętych ofert, opcji odkupu itp. Nie są znane transakcje dokonywane na tych aktywach, których wartość mogłaby posłużyć do wyceny według wartości godziwej. Wspomniane czynniki powodują, że akcje te prezentowane są w księgach Banku w wartości odpowiadającej historycznej cenie nabycia. Łączna wartość bilansowa powyższych akcji i udziałów wynosi 11.166 tys. zł i nie jest znacząca w stosunku do wartości całego portfela inwestycyjnego Banku (ok. 0,6%). Nie stwierdzono konieczności tworzenia odpisów na trwałą utratę wartości.

W ocenie Banku przybliżona wartość godziwa tych zaangażowań jest równa ich wartości bilansowej na 31 grudnia 2003 r.

W Grupie Kapitałowej nie ma miejsca sytuacja, w której wartość godziwa aktywów jest niższa od ich wartości bilansowej.

Spółki Grupy Kapitałowej nie były stroną umowy, w wyniku, której aktywa finansowe były przekształcane w papiery wartościowe lub umowy odkupu.

Efekt wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży do wartości godziwej odniesiony na kapitał z aktualizacji wyceny był następujący:

BRE Bank SA

Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży

Wartość na początek okresu:	-3.569 tys. zł
Korekty aktualizujące wartość w 2003r.	
a) zwwyżki/zniżki wartości	-5.342 tys. zł
b) różnice kursowe	-6.227 tys. zł
c) podatek odroczone	671 tys. zł
d) wyksięgowanie zwyżek/zniżek wart. sprzedanych papierów	-1.241 tys. zł
e) przeksięgowanie zniżki wart. w związku z przeklasyfikowaniem papierów	1.000 tys. zł
Wartość na 31.12.2003 r.	-14.708 tys. zł

Z kapitału z aktualizacji wyceny wyksięgowana i odniesiona na rachunek wyników została łączna kwota 1.241 tys. zł, stanowiąca saldo zwyżek/zniżek wartości sprzedanych w 2003 r. papierów (obligacji, bonów skarbowych i akcji). Ponadto z kapitału z aktualizacji wyceny wyksięgowano kwotę 1.000 tys. zł stanowiącą zniżkę wartości akcji, reklasyfikowanych do innej grupy aktywów.

Skarbiec Asset Management Holding SA

Efekt wyceny aktywów finansowych do wartości godziwej wyniósł 3.424 tys. zł, z czego na kapitał z aktualizacji wyceny odniesiono kwotę 2.890 tys. zł a na rachunek zysków i strat kwotę 534 tys. zł.

W BRE Banku wśród aktywów sprzedanych w 2003 r. wystąpiło kilka zaangażowań, dla których nie była określana wartość godziwa i papiery te były ewidencjonowane według kosztu historycznego. Dotyczy to sprzedanych przez BRE Bank akcji/udziałów spółek o łącznej wartości bilansowej wynoszącej 2.035 tys. zł.

W pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej nie wystąpiły przypadki sprzedaży aktywów finansowych, których wartość godziwa nie była wcześniej wyceniona.

W Grupie Kapitałowej nie wystąpił przypadek przekwalifikowania aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej do aktywów wycenianych w skorygowanej cenie nabycia.

Poza należnościami własnymi w omawianym okresie wystąpiły odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży a nie wycenianych metodą praw własności lub według wartości godziwej w łącznej wysokości 1.506 tys. zł, z czego w BRE Banku SA 1.498 tys. zł, a w pozostałych spółkach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym 8 tys. zł. W tym samym okresie z powodu ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu rozwiązano rezerwy na trwałą utratę wartości aktywów w wysokości 1.611 tys. zł, z czego w BRE Banku 1.223 tys. zł.

Wartość odsetek od należności zrealizowanych i niezrealizowanych w 2003 r.

Wartość odsetek od należności zrealizowanych i niezrealizowanych w 2003 r.

BRE Bank SA

W roku obrotowym zakończonym 31.12.2003 w Banku wystąpiły:

– odsetki zrealizowane od należności własnych w kwocie	682.581 tys. zł,
– odsetki zrealizowane od dłużnych papierów wartościowych	128.145 tys. zł,
– odsetki niezrealizowane od należności własnych	51.229 tys. zł,
– odsetki niezrealizowane od papierów dłużnych w kwocie	12.116 tys. zł.

Pozostałe spółki Grupy

- odsetki zrealizowane od należności własnych wyniosły 274.440 tys. zł, w tym od kredytów udzielonych i należności własnych BRE Leasing Sp. z o.o. 144.237 tys. zł, Rheinhyp–BRE Bank Hipoteczny SA 66.248 tys. zł, Intermarket Bank AG 30.552 tys. zł,
- odsetki zrealizowane od dłużnych papierów wartościowych 1.542 tys. zł, w całości w spółce Dom Inwestycyjny BRE Banku SA.
- odsetki niezrealizowane od kredytów udzielonych i należności własnych wyniosły 14.856 tys. zł, w tym w BRE Leasing Sp. z o.o 4.832 tys. zł, w Rheinhyp–BRE Bank Hipoteczny SA 4.384 tys. zł,

Wartość odsetek od zobowiązań zrealizowanych i niezrealizowanych w 2003 r.

BRE Bank SA

Wartość odsetek zrealizowanych i niezrealizowanych od zobowiązań w 2003 r.

– od depozytów zrealizowane w wysokości	600.061 tys. zł,
– od depozytów niezrealizowane w wysokości	27.531 tys. zł,
– od zobowiązań finansowych zrealizowane w kwocie	21.438 tys. zł,
– od zobowiązań finansowych niezrealizowane w wysokości	883 tys. zł.

Pozostałe spółki Grupy

- od zobowiązań finansowych odsetki zrealizowane wyniosły 175.114 tys. zł, w tym 60.054 tys. zł od zobowiązań spółki BRE Leasing Sp. z o.o., 43.682 tys. zł od zobowiązań Rheinhyp-BRE banku Hipotecznego SA i 37.743 tys. zł BRE International Finance BV.
- od zobowiązań finansowych odsetki niezrealizowane 23.742 tys. zł, w tym największą pozycję stanowią niezrealizowane odsetki od zobowiązań spółki Rheinyp-BRE Bank Hipoteczny SA (9.832 tys. zł).

Terminy płatności odsetek odnoszących się zarówno do należności jak i zobowiązań prawie w całości przypadają w okresie do 3 miesięcy. Odsetki niezrealizowane od należności Tele-Tech Investment Sp. z o.o. w kwocie 2.212 tys. zł i od zobowiązań w kwocie 3.598 tys. zł mają termin zapłaty dłuższy niż 3 miesiące.

Wartość nominalna kontraktów na instrumenty pochodne

W pozycji "Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży" ujęte zostały nominalne kwoty kontraktów z tytułu:

*Operacje walutowe spot i forward (dewizy i złote do wydania)	25.840.124
*Operacje walutowe spot i forward (dewizy i złote do otrzymania)	25.952.701
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych	464.449
Zobowiązania z tytułu kupionych papierów wartościowych	1.062.534
Kontrakty FRA-sprzedane	24.904.223
Kontrakty FRA-kupione	27.876.121
Opcje walutowe call kupione	2.107.869
Opcje na indeks giełd., call kupione	6.743
Opcje walutowe call sprzedane	2.498.874
Opcje na stopę proc. call sprzedane	309.000
Opcje na indeks giełd., call sprzedane	6.937
Opcje walutowe put kupione	1.910.144
Opcje na indeks giełd. put kupione	1.011
Opcje na obligacje put kupione	10.519
Opcje na pap.giełd. put kupione	23.585
Opcje walutowe put sprzedane	2.110.423
Opcje na indeks gieł. put sprzedane	1.912
Opcje na akcje put sprzedane	752

Warranty na akcje/indeks giełd. call kupione	944
Warranty na akcje /indeks giełd. call sprzedane	4.854
Futures na oblig./akcje/ind. giełd. sprzedane	205.626
Futures na ind. giełd./ KTT kupione	6.981
*SWAP stopy proc.- ods. otrzymane	34.337.440
*SWAP stopy proc. ods. płacone	34.369.929
Przejęcie emisji	147.500
Inne	16.039
Razem BRE Bank	184.177.234
Transakcje swap Rheinhyp-BRE Banku Hipotecznego SA zawarte z BRE Bankiem (wyłączenie)	(907.576)
Transakcje swap Rheinhyp-BRE Banku Hipotecznego SA	563.644
Transakcje swap BRE Leasing zawarte z BRE Bankiem (wyłączenie)	(553.611)
Wartość pochodnego instrumentu wbudowanego w umowę najmu powierzchni w spółce Skarbiec Asset Managenent Holding	8.032
Wartość pochodnego instrumentu wbudowanego w umowę najmu powierzchni w spółce PTE Skarbiec –Emerytura	1.115
Ogółem Grupa Kapitałowa	183.288.838

* Dla operacji walutowych spot i forward oraz transakcji swap kwota kontraktu przedstawiona została zarówno jako należność oraz jako zobowiązanie.

Zawieranie transakcji pochodnymi instrumentami finansowymi jest jedną z dziedzin działalności operacyjnej BRE Banku SA. Zawieranie tych transakcji przez Bank służy zarówno zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej, walutowym oraz rynkowym, jak również jest rezultatem oferty skierowanej do klientów Banku.

Zasady rachunkowości stosowane w odniesieniu do instrumentów finansowych przedstawiono we „Wprowadzeniu” do niniejszego sprawozdania w punkcie „Zasady rachunkowości”, podpunkt „Instrumenty pochodne i transakcje terminowe”.

System zarządzania i kontroli ryzyka

Informacje odnośnie systemu zarządzania i kontroli ryzyka przedstawiono w odniesieniu do spółek Grupy Kapitałowej, w których ryzyko to występuje w stopniu znaczącym dla Grupy Kapitałowej.

BRE Bank SA

Proces zarządzania ryzykiem w Banku realizowany jest poprzez właściwe dopasowanie trzech niezbędnych elementów składających się na efektywny system zarządzania i kontroli ryzyka. Wspomniane elementy to:

- struktura organizacyjna – obejmująca podział kompetencji oraz przydzielenie funkcji realizowanych przez poszczególne jednostki organizacyjne w procesie zarządzania i kontroli ryzyka,
- metodologia pomiaru i szacowania ryzyka – stanowiąca warunek prawidłowego szacowania przez Bank ponoszonego ryzyka,
- wsparcie informatyczne – konieczne do zapewnienia właściwego procesu oraz warunkujące dostarczania właściwych informacji w czasie odpowiednim do natury poszczególnych typów ryzyka, którymi Bank zarządza.

Struktura organizacyjna

W roku 2003 struktura organizacyjna nie uległa zmianie. Zgodnie z naturą tego procesu zarządzanie i kontrola ryzyka stanowi w BRE Banku SA proces, który przebiega na trzech zasadniczych poziomach:

- a) decyzji strategicznych podejmowanych przez Zarząd Banku w ramach systemu komitetów ryzyka:
 - Komitet ds. Zarządzania Kapitałem, Aktywami i Pasywami, który odpowiedzialny jest przede wszystkim za zatwierdzanie zasad zarządzania ryzykiem w odniesieniu do ogólnej zdolności Banku do podejmowania ryzyka, alokację kapitału do poszczególnych obszarów ryzyka oraz nadzór nad realizacją wyniku finansowego pod względem podejmowanego ryzyka,
 - Komitet Ryzyka Finansowego, którego główną funkcją jest nadzór nad realizacją przez Bank wymagań nadzorczych i systemem limitów ryzyka, akceptowanie metod pomiaru ryzyka oraz regularne monitorowanie wyników finansowych.
Działalność Zarządu jest wspierana przez Departament Ryzyka Finansowego oraz Departament Controllingu i Informacji Zarządczej;
- b) kontroli strategicznej realizowanej przez pion ryzyka, tj. Departament Ryzyka Finansowego, Departament Kredytów i Departament Administrowania Kredytami. Pion ryzyka odpowiedzialny jest za rozwój systemu ryzyka, systemu strategicznych limitów ryzyka, monitorowanie ryzyka w oparciu o model wewnętrzny;
- c) operacyjnego zarządzania ryzykiem realizowanego na poziomie poszczególnych jednostek organizacyjnych podejmujących ryzyko. Szczególne funkcje spełniają w tym zakresie Departament Skarbu – jednostka wyspecjalizowana w zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej Banku oraz płynnością, a także Departament Rynków Finansowych zarządzający ryzykiem kursowym oraz prowadzący operacje na księdze handlowej Banku.

Podstawowym założeniem przyjętym przy konstruowaniu systemu zarządzania i kontroli ryzyka jest rozdzielenie jednostek organizacyjnych kontrolujących ryzyko od jednostek biznesowych, a więc podejmujących ryzyko, co zostało odzwierciedlone w strukturze organizacyjnej BRE Banku SA.

Metody pomiaru ryzyka

Rok 2003 przyniósł kilka bardzo istotnych zmian w zakresie stosowanych metod pomiaru ryzyka. Choć Bank skupił się przede wszystkim na szczegółowym dostrojeniu już stosowanych metod, to jednak równocześnie wdrożono w zakresie ryzyka kredytowego pomiar w oparciu o metodę wartości zagrożonej, a w obszarze pomiaru ryzyka płynności nastąpiła istotna zmiana jakościowa polegająca na wprowadzeniu monitorowania wszystkich aspektów płynności finansowej Banku w trybie dziennym oraz konsekwentnym zastosowaniu metod opartych o analizę przepływów pieniężnych w miejsce tradycyjnych, w naszym przekonaniu nieadekwatnych metod opartych o stany księgowe. Do pomiaru i szacowania wszystkich rodzajów ryzyka BRE Bank stosuje nowoczesne metody. W zakresie ryzyka rynkowego księgi handlowej stosuje się metodę wartości zagrożonej („VaR”), analizę wrażliwości oraz analizę scenariuszy warunków skrajnych, dla ryzyka stopy procentowej księgi bankowej, poza tradycyjną metodą luki odsetkowej, prowadzi się pomiary wrażliwości

m.in. metodą dochodów narażonych na ryzyko („EaR”). Ryzyko płynności jest monitorowane zarówno w oparciu o wymagania zewnętrzne (luka płynnościowa) jak i model wewnętrzny zbudowany na podstawie analiz specyfiki banku, zmienności bazy depozytowej, koncentracji finansowania oraz planowanego rozwoju poszczególnych pozycji. Ryzyko kredytowe mierzone jest przy wykorzystaniu szerokiego zakresu analiz portfelowych, które podlegają ciągłemu rozwojowi - między innymi wdrożona została, jak już wspomniano na wstępie, metoda wartości zagrożonej (CVaR).

Wsparcie informatyczne

W związku z tym, że podstawą efektywnego wykorzystania w praktyce wyników analiz i oszacowania ryzyka jest istnienie oprogramowania odpowiednio wspierającego proces monitorowania i kontroli ryzyka, stosowane oprogramowanie zostało poddane zmianom, które umożliwiają adekwatną obsługę i kontrolę poszczególnych portfeli Banku. Kontrola ryzyka rynkowego portfela handlowego jest wsparta przez system front-office Kondor+, stanowiący narzędzie wspierające zarządzanie poszczególnymi pozycjami handlowymi w jednostkach operacyjnych i zarządzanie pozycją odsetkową Banku, stanowiąc jednocześnie źródło informacji o portfelach dla eksploatowanego w obszarze kontroli ryzyka systemu SAS/Risk Dimensions. Jest to narzędzie przeznaczone do kalkulacji i monitorowania ryzyka księgi handlowej. W tej chwili system ten jest rozszerzany o analizy z zakresu ryzyka stopy procentowej księgi bankowej. Adekwatność kapitałowa jest monitorowana w oparciu o oprogramowanie pozwalające na codzienną, automatyczną kalkulację wymogów kapitałowych oraz współczynnika wypłacalności. W zakresie kontroli ryzyka płynności następuje ciągle unowocześnianie aplikacji analitycznych i kontrolnych, są one integrowane w ramach systemu opartego, podobnie jak w przypadku ryzyka rynkowego, o SAS/Risk Dimensions.

BRE Leasing Sp. z o.o.

a) Ryzyko walutowe

BRE Leasing Sp. z o.o. zaciąga zobowiązania walutowe i złotowe odpowiednio do waluty umowy leasingu, jaka jest zawierana z klientem. Spółka zarządza ryzykiem walutowym na podstawie danych uzyskiwanych z systemu finansowo-księgowego, poprzez dopasowanie walutowych pozycji należności (z umów leasingu) i zobowiązań (z tytułu źródeł finansowania).

b) Ryzyko stopy procentowej

BRE Leasing Sp. z o.o. zawiera umowy leasingu na stałej i zmiennej stopie procentowej i finansuje te umowy odpowiednio ze źródeł finansowania bazujących na stałej lub zmiennej stopie procentowej. Podstawą określenia warunków umowy leasingu jest informacja o dostępnych źródłach refinansowania i ich warunkach.

c) Ryzyko cenowe

Umowy leasingu zawierane przez BRE Leasing Sp. z o.o. wchodzi w życie m.in. po wejściu w życie umowy sprzedaży (nabycia) przedmiotu leasingu, określającej cenę przedmiotu leasingu. Umowa leasingu przewiduje, iż w przypadku zmiany ceny zakupu przedmiotu w trakcie realizacji dostawy przedmiotu leasingu (np. w wyniku zmiany kursu) zmianie ulegnie również cena zakupu określona w umowie leasingu.

d) Ryzyko kredytowe

Umowy leasingu zawierane przez BRE Leasing Sp. z o.o. są oceniane z punktu widzenia ryzyka kredytowego zarówno przez terenowe oddziały handlowe przygotowujące umowę jak i pion zarządzania ryzykiem umiejscowiony w Centrali Spółki. Ponadto Spółka stosuje wewnętrzne limity zaangażowania na poszczególnych leasingobiorców w zależności od ich ratingu i ryzyka transakcji. Ocena leasingobiorcy i transakcji odbywa się na etapie przygotowania umowy leasingu i jest sformułowana w formie raportu oceniającego, wykorzystującego system ratingu stworzony na bazie doświadczeń własnych oraz BRE Banku. Zobowiązania wynikające z umowy leasingu są zabezpieczone podobnie jak przy kredytach bankowych, przy czym dodatkowym zabezpieczeniem jest posiadanie przez leasingodawcę prawa własności do przedmiotu leasingu, będącego podstawą finansowania.

e) Ryzyko płynności

Spółka zarządza ryzykiem płynności poprzez bilansowanie należności z umów leasingu z zobowiązaniami kredytowymi z punktu widzenia terminów ich zapadalności. Ponadto Spółka posiada otwarte źródła refinansowania na okresy ponad półroczne.

f) Ryzyko operacyjne

Spółka zarządza ryzykiem operacyjnym poprzez bieżącą analizę zagrożeń w obszarze działalności operacyjnej. Szczególną rolę w tym zakresie odgrywa komórka audytu wewnętrznego, której obowiązkiem jest badanie przestrzegania procedur i wykrywanie zagrożeń wynikających z działalności operacyjnej.

Rheinhyp-BRE Bank Hipoteczny SA

Ryzyko rynkowe

a) Ryzyko walutowe

Bank nie utrzymuje istotnego niedopasowania aktywów i pasywów (pozycji walutowej) w związku z wynikającym z ustawy o listach zastawnych zakazem działalności spekulacyjnej w tym zakresie. Ryzyko wpływu zmian kursu walutowego na wynik finansowy jest zatem minimalne, a istniejące procedury kontroli i raportowania eliminują w istotny sposób możliwość jego powstawania.

b) Ryzyko stopy procentowej

Bank nie utrzymuje trwałego niedopasowania struktury aktywów i pasywów według terminów przeszacowania (tj. zmiany stopy procentowej). W przypadku pojawienia się takiego niedopasowania stosuje odpowiednie instrumenty zabezpieczające. Kontrola ryzyka stopy procentowej prowadzona jest za pomocą raportów odpowiadających zarówno wymogom Nadzoru Bankowego jak również standardom niemieckich banków hipotecznych.

c) Ryzyko cenowe

Z uwagi na specjalistyczny charakter prowadzonej przez Bank działalności hipotecznej ryzyko cenowe ograniczone jest do wahań wartości nieruchomości stanowiących zabezpieczenie kredytów udzielanych przez Bank. Ryzyko to jest ograniczone przez stosowanie procedury wyceny bankowo-hipotecznej nieruchomości.

Ryzyko kredytowe

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego Bank prowadzi akcję kredytową zgodnie z wewnętrznymi procedurami oraz polityką w zakresie podejmowania decyzji kredytowych oraz ryzyka kredytowego. Portfel kredytowy charakteryzuje się wysoką jakością (3,2% kredytów zagrożonych w całości bilansowego zaangażowania kredytowego).

Ryzyko płynności

Bank zarządza ryzykiem płynności poprzez wdrożone procedury monitoringu i raportowania przewidywanych wpływów i wypływów oraz dostępnych środków pieniężnych. Źródła finansowania podlegają dywersyfikacji poprzez współpracę z wieloma kontrahentami oraz dobór różnych instrumentów finansowania akcji kredytowej. Bank finansuje długoterminowe aktywa w pierwszej kolejności listami zastawnymi o długim terminie wymagalności, a bieżące zapotrzebowanie na środki zaspokaja na rynku międzybankowym poprzez emisje krótkoterminowych obligacji i przyjmowanie depozytów. Bank posiada plan działania na wypadek pogorszenia się wskaźników płynności.

Ryzyko operacyjne

Bank posiada wewnętrzne procedury bezpieczeństwa systemu informatycznego oraz plany kontynuacji działania. Przygotowane zostały również szczegółowe procedury kontroli wewnętrznej.

Rachunkowość zabezpieczeń

BRE Bank SA nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń, natomiast w Grupie rachunkowość zabezpieczeń stosowana jest w spółce BRE Leasing Sp. z o.o.

Zabezpieczeniem są transakcje IRS (interest rate swap) jako zabezpieczenie zmiany stopy odsetek z umów kredytowych. Transakcje IRS zostały zawarte z tymi samymi bankami, z którymi BRE Leasing zawarł umowy kredytowe o zmiennym oprocentowaniu.

Pozycją zabezpieczaną są zobowiązania (obecne i przyszłe) z tytułu spłaty kredytów o zmiennym oprocentowaniu. Instrumentem zabezpieczającym są transakcje IRS generujące przepływy pieniężne służące skompensowaniu zmian przepływów pieniężnych zabezpieczanej pozycji (kredytu).

Zmiana wartości godziwej instrumentu pochodnego (IRS) w części efektywnej zabezpieczenia odnoszona jest na kapitał z aktualizacji wyceny, w części nieefektywnej na rachunek zysków i strat.

W Spółce nie występuje zabezpieczenie planowanej transakcji lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania.

Stan kapitału z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających:

Stan na 01.01.2003 r.	brutto	- 24.437 tys. zł
	podatek odroczony	6.598 tys. zł
	netto	- 17.839 tys. zł
- kwoty zaliczone do przychodów lub kosztów		3.293 tys. zł
- zmiana stanu podatku odroczonego		- 2.581 tys. zł
Stan na 31.12. 2003 r.	brutto	- 21.144 tys. zł
	podatek odroczony	4.017 tys. zł
	netto	- 17.127 tys. zł

5. Dane o zawartych kontraktach opcji subskrypcji lub sprzedaży akcji zwykłych

Spółki Grupy Kapitałowej nie zawierały kontraktów opcji subskrypcji lub sprzedaży akcji zwykłych.

6. Szczegółowe dane o aktywach, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań własnych oraz zobowiązań strony trzeciej

BRE Bank SA

Na dzień 31 grudnia 2003 r. bony skarbowe w kwocie 47.901 tys. zł (o wartości nominalnej 49.120 tys. zł) były zdeponowane na wydzielonym rachunku w NBP jako zabezpieczenie na rzecz Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych wymagane przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

Bank ma pełne możliwości dysponowania wyżej wymienionymi składnikami majątku.

W pozostałych spółkach nie wystąpiły aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych lub strony trzeciej wobec spółek spoza Grupy Kapitałowej.

7. Informacje na temat nie ujętych w bilansie transakcji z przyrzeczeniem odkupu

Należności i zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu typu REVERSE REPO i REPO ujmowane są w bilansie. W 2003 r. w Grupie Kapitałowej nie wystąpiły transakcje sell buy back i buy sell back księgowane pozabilansowo.

8. Udzielone zobowiązania finansowe

BRE Bank SA

Zobowiązania dotyczące finansowania stanowią kwoty udzielonych i niewykorzystanych kredytów, a także zobowiązania z tytułu wystawionych i potwierdzonych akredytyw.

Wielkość udzielonych zobowiązań finansowych na 31 grudnia 2003 r. wyniosła 3.866.943 tys. zł, na co składają się następujące elementy:

	<i>w tys. zł</i>
Zobowiązania z tytułu udzielonych i niewykorzystanych kredytów	3.783.054
<i>w tym zobowiązania bezwarunkowe</i>	3.244.312
Akredytywy własne i potwierdzone	83.889

Kwota rezerw na udzielone zobowiązania finansowe na 31 grudnia 2003 r. wyniosła 292 tys. zł.

Zobowiązania finansowe BRE Banku wobec spółek powiązanych wyniosły na 31 grudnia 2003 r. 113.374 tys. zł, w tym wobec spółek objętych konsolidacją 90.014 tys. zł.

W procesie konsolidacji udzielone przez BRE Bank zobowiązania finansowe skorygowane (pomniejszone) zostały m.in. o kwotę 42.567 tys. zł stanowiącą zobowiązanie wobec Spółki Polfactor SA, druga znacząca korekta na kwotę 42.247 tys. zł dotyczy zobowiązania wobec Spółki Transfinance a.s.

Pozostałe spółki Grupy

Największy wpływ na wielkość zobowiązań finansowych udzielonych spośród pozostałych Spółek Grupy Kapitałowej (po eliminacji transakcji wzajemnych) miały zobowiązania udzielone przez RHEINHYP-BRE Bank Hipoteczny SA w wysokości 479.991 tys. zł i Intermarket Bank AG 52.052 tys. zł oraz Polfactor SA w wysokości 50.333 tys. zł.

9. Udzielone zobowiązania gwarancyjne

BRE Bank SA

Główne typy gwarancji udzielanych przez Bank obejmują gwarancje dobrego wykonania kontraktu, gwarancje terminowej płatności, gwarancje celne, gwarancje przetargowe, gwarancje zwrotu zaliczki, gwarancje spłaty kredytu.

Zobowiązania Banku z tytułu udzielonych gwarancji na 31 grudnia 2003 r. wyniosły 3.687.102 tys. zł.

Kwota rezerw utworzonych na zobowiązania gwarancyjne na 31 grudnia 2003 r. wyniosła 13.126 tys. zł.

Zobowiązania BRE Banku wobec spółek powiązanych z tytułu udzielonych gwarancji wyniosły na 31 grudnia 2003 r. 2.584.399 tys. zł, w tym wobec Spółek objętych konsolidacją 2.546.174 tys. zł.

W procesie konsolidacji udzielone przez BRE Bank SA zobowiązania gwarancyjne skorygowane (pomniejszone) zostały m.in. o wartość gwarancji wykupu euroobligacji wystawionych na zlecenie Spółek zależnych, tj. BRE International Finance BV oraz spółki BRE Finance France SA o równowartości odpowiednio 1.533.025 tys. zł i 943.400 tys. zł. Inna istotna korekta w wysokości 60.536 tys. zł dotyczy gwarancji dla Spółki zależnej Skarbiec Asset Management Holding SA

Pozostałe spółki Grupy

Zobowiązania gwarancyjne pozostałych spółek wobec podmiotów spoza Grupy Kapitałowej wyniosły 25.810 tys. zł.

Lista emisji objętych gwarancją objęcia przez BRE Bank SA– stan na 31 grudnia 2003r.

Emitent	Rodzaj gwarantowanych papierów	Kwota gwarancji w PLN	Informacja o powiązaniach finansowych, organizacyjnych i personalnych	Zbywalność papieru
BRE.locum Sp. z o.o.	Weksle inwestycyjne	60 000 000	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BRE Bank SA posiada 49,99% udziałów w Spółce, a Tele-Tech Investment Sp. z o.o.– 50,01% udziałów ▪ 1 członek Zarządu ▪ 3 członków w Radzie Nadzorczej Spółki; 	Zbywalne
Polfactor SA	Weksle Inwestycyjne	30 000 000	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BRE Bank SA i Intermarket Bank AG posiadają po 50% udziałów w Spółce; ▪ 2 członków Zarządu Spółki ▪ 2 członków w Radzie Nadzorczej Spółki; 	Zbywalne
PKN ORLEN SA	Obligacje	50 000 000	Brak	Zbywalne
WestLB Polska SA	Certyfikaty depozytowe	50 000 000	Brak	Zbywalne
Prokom Software SA	Obligacje	80 000 000	Brak	Zbywalne
Skarbiec Asset Management Holding	Obligacje	60 000 000	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BRE Bank SA posiada 99,9993% kapitału, reszta jest w posiadaniu Tele-Tech Investment Sp.z o.o.; ▪ 3 członków Zarządu Spółki ▪ 4 członków w Radzie Nadzorczej Spółki. 	Zbywalne

*) Powyższe zestawienie nie obejmuje umów, które zobowiązywały do jednorazowego objęcia papierów wartościowych, a nadal obowiązują w zakresie obsługi tych papierów, prowadzenia ich ewidencji itp.

Poza BRE Bankiem SA w Grupie Kapitałowej nie miały miejsca zobowiązania z tytułu gwarancji emisji.

Inne zobowiązania warunkowe

1. W dniu 23 maja 2001 r. spółka Art-B Export-Import w likwidacji skierowała do rozpoznającego sprawę Sądu Okręgowego w Warszawie pismo procesowe, w którym dokonała wyliczenia strat poniesionych w wyniku dokonanego na zlecenie Art-B Export-Import transferu do Izraela kwoty 43,4 mln USD. Wyliczenie strat opiewa łącznie na kwotę 20,3 mln zł i stanowi niewiele ponad 1/10 kwoty zgłoszonej w pozwie. Pełnomocnik Art-B Export-Import w likwidacji potwierdził to wyliczenie na rozprawie 22 sierpnia 2001 r., co oznacza, że nawet w przypadku niekorzystnego dla Banku wyroku sąd nie zasądzi kwoty wyższej niż wyliczona przez Art-B Export-Import w likwidacji jako całkowita suma. Na wniosek banku LEUMI LE ISRAEL miało miejsce przypozwanie BRE Banku w procesie toczącym się w Jerozolimie z powództwa Art-B Export-Import w likwidacji. Wniosek banku izraelskiego motywowany był udziałem BRE Banku w transferze dochodzonej kwoty. Zarząd BRE Banku, w oparciu o opinie doradców prawnych, ma podstawy sądzić, że roszczenia likwidatora są bezzasadne.

2. Zgodnie z umową sprzedaży akcji „cable.com” SA, Bank posiada opcję odkupu tych akcji od 4 podmiotów, które zakupiły je od Banku. Jednocześnie podmioty te posiadają opcję odsprzedaży akcji do Banku.

3. Dom Inwestycyjny BRE Banku SA, (spółka zależna) jest stroną w sporze z Klientem Spółki. W pierwszej instancji sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 12.353 tys. zł plus odsetki (łącznie 19.715 tys. zł). Ewentualne zobowiązanie powstałe wskutek niekorzystnego rozstrzygnięcia sporu obciąży BRE Bank. Dom Inwestycyjny BRE Banku SA złożył apelację od tego wyroku wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości. W ocenie BRE Banku ryzyko niekorzystnego dla Domu Inwestycyjnego rozstrzygnięcia Sądu II instancji (tj. utrzymania wyroku I instancji) jest nieznaczące.

Zobowiązania warunkowe otrzymane

Na 31 grudnia 2003 r. w Grupie Kapitałowej kwota zobowiązań warunkowych otrzymanych wyniosła 781.893 tys. zł.

Zobowiązania otrzymane przez BRE Bank SA wyniosły 505.401 tys. zł, z czego 396.767 tys. zł stanowiły otrzymane gwarancje stanowiące zabezpieczenia udzielonych kredytów i gwarancji, a 108.634 tys. zł stanowiły kwoty przyznanych i niewykorzystanych kredytów z banków zagranicznych.

Poza BRE Bankiem finansowe zobowiązania otrzymane od spółek spoza Grupy Kapitałowej wystąpiły w spółce Polfactor SA i BRE Leasing Sp. z o.o. Ich wartość wyniosła odpowiednio 51.665 tys. zł i 25.211 tys. zł. Znacząca kwota gwarancji otrzymanych spoza Grupy Kapitałowej występuje w spółce Rheinhyp-BRE Bank Hipoteczny SA w wysokości 173.665 tys. zł.

10. Informacje o zaproponowanej wypłacie dywidendy, jeśli nie została ona zatwierdzona

Zarząd BRE Banku podjął uchwałę w sprawie przedłożenia do rozpatrzenia przez walne zgromadzenie BRE Banku nie wypłacania dywidendy dla akcjonariuszy za rok 2003.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej do dnia sporządzenia sprawozdania nie przedstawiły kwot proponowanej do wypłaty dywidendy.

11. Zobowiązania z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy

W spółkach Grupy kapitałowej nie wystąpiły zobowiązania z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy.

11.1 Informacje o przychodach z tytułu dywidend, w podziale na jednostki, od których otrzymano dywidendy

W 2003 r. BRE Bank otrzymał następujące kwoty dywidend od spółek powiązanych:

Nazwa spółki	Kwota dywidendy w tys. zł
BRE international Finance BV	1.131
Transfinance a.s.	1.014
Intermarket Bank AG	822
Magyar Factor Rt	809
Promes Sp. z o.o.	63
Razem otrzymane dywidendy w 2002 r.	3.839

Kwoty dywidend otrzymanych od spółek objętych konsolidacją tj. BRE International Finance BV, Transfinance a.s., Intermarket Bank AG oraz Magyar Factor Rt. uległy eliminacji (wyłączeniom) w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Ponadto BRE Bank otrzymał dywidendy od spółek znajdujących się w portfolio akcji przeznaczonych do obrotu i dostępnych do sprzedaży w łącznej kwocie 4.325 tys. zł.

12. Zobowiązania wobec budżetu państwa lub gminy z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli

BRE Bank SA

Zobowiązania wobec budżetu przypadające na 2003 r. zostały zapłacone. Dotyczyły one prawa wieczystego użytkowania gruntów, na których położone są budynki i budowle użytkowane przez Bank i wyniosły łącznie 2.878 tys. zł. Najważniejsze pozycje dotyczyły nieruchomości gruntowych położonych w Warszawie przy ul. Senatorskiej i Królewskiej (2.454 tys. zł) oraz nieruchomości położonej w Katowicach, na której znajduje się siedziba oddziału BRE Banku SA (162 tys. zł).

W pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej nie wystąpiły zobowiązania wobec budżetu państwa lub gminy z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli.

13. Informacja o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie

W dniu 28 lutego 2003 roku nastąpiła rejestracja połączenia Banku Częstochowa SA i BRE Banku SA. Połączenie banków nastąpiło na podstawie art. 492 par.1 pkt.1 Kodeksu spółek handlowych, tj. przez przeniesienie całego majątku Banku Częstochowa SA na BRE Bank SA jako bank przejmujący, w zamian za akcje własne (50.214 akcji o wartości nominalnej 200.856 zł), które BRE Bank SA przydzielił akcjonariuszom mniejszościowym Banku Częstochowa SA w zamian za akcje tego banku.

14. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych na własne potrzeby

W 2003 roku spółki Grupy Kapitałowej nie poniosły kosztów wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych na własne potrzeby.

15. Poniesione i planowane nakłady inwestycyjne w okresie najbliższych 12 miesięcy od dnia bilansowego

BRE Bank SA

W 2003 roku BRE Bank SA poniósł nakłady inwestycyjne na aktywa niefinansowe w wysokości 168.163 tys. zł, na 2004 rok planowane są nakłady w wysokości 262.082 tys. zł. Na zakup akcji, udziałów i jednostek uczestnictwa mających charakter strategiczny w 2003 r. Bank poniósł nakłady w wysokości 50.109 tys. zł, na 2004 r. planowane są nakłady w wysokości ok. 75 mln zł. Powyższa kwota planowanych nakładów na aktywa finansowe nie obejmuje planowanego zakupu akcji Rheinhyp-BRE Banku Hipotecznego („Rheinhyp”). W dniu 29 stycznia 2004 r. BRE Bank i Eurohypo AG podpisały warunkową przedwstępną umowę dotyczącą nabycia przez BRE Bank 50% akcji Rheinhyp o wartości nominalnej 67,5 mln zł. Cena sprzedaży zostanie obliczona na podstawie wartości księgowej Rheinhyp. Równolegle ze sfinalizowaniem transakcji, BRE Bank i Eurohypo AG podejmą niezbędne czynności, w wyniku których BRE Bank przejmie wierzytelności Eurohypo AG z tytułu pożyczki podporządkowanej udzielonej Rheinhyp, na zasadach zaaprobowanych przez Komisję Nadzoru Bankowego.

Pozostałe spółki Grupy

W 2003 r. pozostałe spółki objęte konsolidacją poniosły nakłady inwestycyjne na aktywa niefinansowe w wysokości 40.867 tys. zł, w tym Tele-Tech Sp. z o.o. 18.284 tys. zł. Na 2004 r. planowane są nakłady w wysokości 21.549 tys. zł, w tym największą pozycję (4.216 tys. zł) stanowią nakłady planowane w spółce BRE Leasing Sp. z o.o. Spółki nie poniosły w 2003 r. nakładów na aktywa finansowe i nie planują ich poniesienia w 2004 r.

16.1. Znaczące transakcje z podmiotami powiązanymi z BRE Bank SA

W 2003 roku Bank udzielił kredytów jednostkom powiązanym o równowartości 283.383 tys. zł.

Łączne zaangażowanie bilansowe Banku wobec podmiotów podporządkowanych z tytułu udzielonych kredytów wyniosło na 31 grudnia 2003 r. 526.969 tys. zł, co stanowi ok. 2% ogółu zaangażowania bilansowego brutto wobec sektora finansowego i niefinansowego.

Bank stosuje wobec spółek podporządkowanych zasady polityki kredytowej oparte na warunkach rynkowych.

Znaczące operacje kupna/sprzedaży zrealizowane z podmiotami powiązanymi w 2003 r. to:

- umowa kupna akcji spółki Optimus IC SA od spółki Optimus SA. Wartość transakcji wyniosła 7.843 tys. zł (płatne przelewem),

- umowa sprzedaży udziałów w BRE.locum Sp. z o.o. do spółki Tele-Tech Investment Sp. z o.o. („TTI”). Wartość transakcji 9.685 tys. zł. Ponadto TTI zawarł z BRE Bankiem przedwstępną umowę sprzedaży na rzecz BRE Banku 1.601 udziałów w spółce BRE.locum Sp. z o.o. stanowiących 20,01% kapitału zakładowego i głosów na zgromadzeniu wspólników. Wiążąca umowa sprzedaży zostanie zawarta do 31 grudnia 2008 r. po cenie odpowiadającej wartości aktywów netto przypadających na 1.601 udziałów w spółce BRE.locum. Na poczet wykonania ww. transakcji BRE Bank przekazał TTI zadatek w wysokości 9.685 tys. zł. Rozliczenie nastąpiło w ramach wzajemnej kompensaty należności.

16.2 Dane liczbowe dotyczące transakcji z jednostkami konsolidowanymi metodą pełną i wycenianymi metodą praw własności w tys. zł

L.p.	Nazwa spółki	Aktywa			Pasywa			Rachunek Wyników				Pozabilans		
		Należności	Odsetki od należności	Razem	Zobowiązania	Odsetki od zobowiązań	Razem	Przychody odsetkowe	Koszty odsetkowe	Przychody z prowizji	Koszty prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane	Zobowiązania z realizacji kupna sprzedaży
1	BRE Bank SA	1 336 495	2 330	1 338 825	2 571 524	0	2 571 524	25 753	53 628	1 918	2 839	2 675 065	0	1 461 187
2	BRE Corporate Finance SA	2 161	0	2 161	0	0	0	6	90	0	177	0	3 878	0
3	Dom Inwestycyjny BRE Bank SA	98 297	0	98 297	15 149	0	15 149	3 916	17	1 628	539	0	1 036	0
4	BRE International Finance B.V.	1 448 500	0	1 448 500	0	0	0	43 837	2 582	0	0	0	1 533 025	0
5	PTE Skarbiec Emerytura SA	3 397	0	3 397	20	0	20	95	107	0	0	0	3 000	0
6	Skarbiec Asset Management Holding SA	5 044	0	5 044	1 989	0	1 989	383	318	0	208	0	60 736	0
7	BRE Leasing Sp. z o.o.	22 925	0	22 925	200 164	51	200 215	575	3 296	1 211	570	0	31	553 611
8	RHEINHYP-BRE Bank Hipoteczny SA	26 374	0	26 374	392 208	839	393 047	553	7 166	0	140	0	0	907 576
9	TRANSFINANCE a.s	0	0	0	4 824	0	4 824	0	353	0	0	0	42 247	0
10	Polfactor SA	1 000	0	1 000	106 589	0	106 589	3	5 902	0	142	0	42 567	0
11	Intermarket Bank AG	0	0	0	18 868	0	18 868	0	703	0	0	0	0	0
12	Centrum Rozliczeń i informacji CERI	8 343	0	8 343	31	0	31	170	0	0	0	0	0	0
13	Magyar Factor Rt.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	BRE Finance France	945 252	0	945 252	0	0	0	3 827	0	0	0	0	943 400	0
15	TV-Tech Investment 1 Sp. z o.o.	119	0	119	158 971	0	158 971	0	0	0	0	0	0	0
16	Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	927	0	927	109 255	1 386	110 641	4	5 169	0	142	0	6 268	0
17	AMBRESA Sp. z o.o.	344	0	344	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
18	ServicePoint Sp. z o.o.	333	0	333	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
19	FAMCO SA	2 793	0	2 793	0	0	0	23	0	0	0	0	0	0
20	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 1 Sp. komandytowa	8	0	8	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0
21	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	16	0	17	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0
22	AMBRESA Sp. z o.o. - BRELLA Sp. komandytowa	9	0	9	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0
23	Promes Sp. z o.o.	368	0	368	79	0	79	23	12	0	0	0	0	0
24	BRE.locum Sp. z o.o.	1 077	0	1 077	65 722	0	65 722	49	0	0	0	0	37 500	0
25	Billbird. SA	2 140	0	2 140	0	0	0	116	0	0	0	0	400	0
26	e-Card SA	360	0	360	2 500	54	2 554	17	31	0	0	0	159	0
27	Xtrade SA	36	0	36	267	0	267	8	7	0	0	0	0	0
28	BMF Capital Sp z o.o.	24	0	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	BREL-AG. Sp. z o.o.	22	0	22	0	0	0	0	0	0	0	0	818	0
30	BREL-AL. Sp. z o.o.	85	0	85	20 638	0	20 638	0	0	0	0	0	0	0
31	BREL-FIN Sp. z o.o.	6	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	BREL-RES Sp. z o.o.	1 255	0	1 255	141 010	0	141 010	0	0	0	0	0	0	0
33	BRELIM Sp. z o.o.	2	0	2	10 163	0	10 163	0	0	0	0	0	0	0
34	BRELINVEST Sp. z o.o.	18	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	BREL-MAR Sp. z o.o.	222	0	222	88 048	0	88 048	0	0	0	0	0	0	0
36	Ravena Katowice Sp. z o.o.	19	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	TV-Tech Investment 2 Sp. z o.o.	48	0	48	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	CommerzBank A.G	5 298		5 298	838 789	438	839 227	114	6 891			106 871	58 793	5 816

17. Informacje o wspólnych przedsięwzięciach, które nie podlegają konsolidacji metodą pełną lub praw własności

W 2003 r. w Grupie Kapitałowej nie występowały wspólne przedsięwzięcia.

18. Informacje o przychodach i kosztach prowadzenia przez bank działalności maklerskiej

Bank nie prowadzi bezpośrednio działalności maklerskiej. Jest ona zlokalizowana w spółce zależnej Dom Inwestycyjny BRE Banku SA, która jest objęta skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym metodą pełną.

19. Informacje o odpisach należności nieściągalnych

W 2003 r. w Grupie Kapitałowej dokonano odpisów należności nieściągalnych, w stosunku do których utworzono wcześniej rezerwy w kwocie 45.183 tys. zł, w tym 35.768 tys. zł w BRE Banku SA i 9.344 tys. zł w spółce BRE Leasing Sp. z o.o. W ciężar kosztów spisano kwotę 4.991 tys. zł, w tym 4.493 tys. zł w BRE Leasing Sp. z o.o.

20. Informacje o kosztach związanych z tworzeniem rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników

BRE Bank SA

Koszt utworzonych w 2003 roku rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników wyniósł 2.854 tys. zł.

Pozostałe spółki Grupy

W pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej utworzone rezerwy w 2003 r. na zobowiązania z tytułu zaległych urlopów wyniosły 1.789 tys. zł, rezerwy na premie 5.212 tys. zł, na odprawy dla pracowników 1.363 tys. zł, inne 1.055 tys. zł.

21. Informacje o kosztach poniesionych na finansowanie pracowniczych programów emerytalnych

Bank nie prowadzi pracowniczego programu emerytalnego dla pracowników, prowadzi natomiast grupowe ubezpieczenie na życie z funduszem inwestycyjnym. Koszty tego ubezpieczenia w 2003 r. wyniosły 5.030 tys. zł.

W pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej koszty poniesione na finansowanie pracowniczych programów emerytalnych wyniosły 475 tys. zł, z czego 339 tys. zł dotyczy spółki Intermarket Bank AG.

22. Informacje o prowadzonej działalności powierniczej

BRE Bank SA prowadzi działalność powierniczą w zakresie krajowych i zagranicznych papierów wartościowych oraz obsługi Funduszy Inwestycyjnych i Emerytalnych.

Dom Inwestycyjny BRE Banku SA prowadzi działalność powierniczą w zakresie obsługi rachunków papierów wartościowych klientów.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej nie prowadzą działalności powierniczej.

23. Informacje o sekurytyzacji aktywów

W 2003 r. w Grupie Kapitałowej nie występowały przypadki sekurytyzacji aktywów.

24. Przeciętne zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej wyniosło w 2003 r. 4.072 osoby, w tym w BRE Banku SA 2.811 osób.

Nie wszystkie spółki Grupy Kapitałowej prowadzą podział pracowników na grupy zawodowe.

25. Informacje o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród, wypłaconych lub należnych osobom zarządzającym i nadzorującym emitenta.

Wynagrodzenia za 2003 r. wynosiły:

Zarząd BRE Banku SA	8.697 tys. zł
w tym: bonus roczny	1.394 tys. zł
Rada Nadzorcza	1.766 tys. zł

Członkowie Zarządu BRE Banku SA uzyskali ponadto w tym okresie wynagrodzenie w kwocie 223 tys. zł z tytułu zasiadania w zarządach i radach nadzorczych spółek powiązanych. Przedłużeniu do 2006 r. uległ program opcji menedżerskich dla członków kierownictwa BRE Banku uprawniający Członków Zarządu do nabycia łącznie 135.000 opcji na akcje BRE Banku. Uruchomiony został ponadto nowy program opcji menedżerskich dla kierownictwa BRE Banku uprawniający Członków Zarządu do nabycia w latach 2003 – 2008 łącznie 168.000 opcji na akcje BRE Banku. W roku 2003 nabyli oni prawo do 33.600 opcji w ramach tego programu.

26. Informacje o wartościach niespłaconych zaliczek, kredytów, pożyczek, gwarancji, poręczeń lub innych umów zobowiązujących do świadczenia na rzecz emitenta, jednostek od niego zależnych i z nim stowarzyszonych z podaniem warunków oprocentowania i spłaty tych kwot, udzielonych osobom zarządzającym i nadzorującym.

Zadłużenie członków Zarządu BRE Banku SA na 31 grudnia 2003 r. z tytułu niespłaconych:

Pożyczek mieszkaniowych	287 tys. zł
Innych pożyczek	6.796 tys. zł
Gwarancji	2,5 tys. zł

Członkowie Zarządu Banku nie byli zadłużeni z tytułu pożyczek gotówkowych. Pozycja „Inne pożyczki” odnosi się do kredytów zaciągniętych w ramach Private Banking. Kredyty te zostały udzielone na warunkach rynkowych.

Członkowie Rady Nadzorczej na 31 grudnia 2003 r. nie byli zadłużeni z tytułu pożyczek.

Zadłużenie pracowników i byłych pracowników Banku (poza ww. zadłużeniem członków Zarządu) z tytułu pożyczek gotówkowych wyniosło na 31 grudnia 2003 r. 4.344 tys. zł, a z tytułu pożyczek mieszkaniowych 12.643 tys. zł.

Pożyczki gotówkowe udzielone pracownikom przez BRE Bank SA oprocentowane są wg zmiennej stopy redyskonta weksli. Tylko ok. 0,3% pożyczek gotówkowych oprocentowanych jest według stawek transferowych plus 2% marży.

Pożyczki mieszkaniowe oprocentowane są w wysokości 1% w skali roku.

Wszystkie pożyczki spłacane są w ratach miesięcznych.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej oraz współmałżonkowie, krewni i inne osoby z nimi powiązane na 31 grudnia 2003 r. nie mieli zobowiązań wobec spółek zależnych i stowarzyszonych z tytułu niespłaconych: zaliczek, gwarancji, poręczeń lub innych umów zobowiązujących do świadczeń.

27. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych, które zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym za 2003 r.

Dom Inwestycyjny BRE Banku SA

W dniu 18 lipca 2002 r. sąd dokonał rejestracji obniżenia kapitału spółki o 7.981 tys. zł w związku ze zmniejszeniem zaangażowania BRE Banku w spółkę Dom Inwestycyjny BRE Banku SA. Dnia 22 maja 2003 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę w sprawie terminu wypłaty kwoty uwolnionej w wyniku obniżenia kapitału zakładowego. Dom Inwestycyjny BRE Banku dokonał rozliczenia kwoty 7.981 tys. zł zgodnie z podjętą uchwałą.

W pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej nie wystąpiły znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych, które zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym za 2003 r.

28. Informacje o znaczących zdarzeniach, które wystąpiły po dniu bilansowym i nie zostały uwzględnione w sprawozdaniu finansowym.

- Dnia 15 stycznia 2004 r. BRE Bank podpisał z potencjalnym inwestorem w Zakładach Mięsnych Pozmeat SA z siedzibą w Poznaniu, umowę ramową określającą warunki współpracy w zakresie restrukturyzacji zadłużenia spółki.
- W dniu 26 stycznia 2004 r. BRE Bank wyemitował 479.500 obligacji imiennych serii A o wartości nominalnej 1 (jeden) grosz każda z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji zwykłych na okaziciela BRE Banku i terminem wykupu 3 lipca 2006 r. Emisja obligacji umożliwi realizację programu opcji menedżerskich.
- W dniu 29 stycznia 2004 r. spółka Tele –Tech Investment Sp. z o.o., w miejsce BRE Banku, zakupiła od Elektrimu Telekomunikacji Sp. z o.o. (ET Sp. z o.o.) 100% akcji spółki EL-Net SA oraz 100% udziałów w spółce EL Sp. z o.o. Zakup ww. akcji i udziałów nastąpił w wyniku wykonania przedwstępnej umowy zawartej 30 czerwca 2003 r. pomiędzy BRE Bankiem a ET Sp. z o.o. Na podstawie umowy zawartej w dniu 23 stycznia 2004 r. Bank i Tele-Tech Investment Sp. z o.o. dokonał w dniu 29 stycznia 2004 r. sprzedaży wierzytelności w stosunku do spółek EL-Net SA, EL Sp. z o.o. i Telefonii Regionalna Sp. z o.o. oraz akcji spółki EL-Net SA i udziałów w spółkach EL Sp. z o.o. i Telefonii Regionalna Sp. z o.o. do spółek Netia Ventures Sp. z o.o. i Tedec Sp. z o.o.
- W dniu 29 stycznia 2004 r. BRE Bank SA i Eurohypo AG podpisały warunkową przedwstępną umowę sprzedaży akcji, dotyczącą nabycia przez BRE Bank 50% akcji

Rheinhyp-BRE Banku Hipotecznego SA („Rheinhyp-BRE”) o wartości nominalnej 67.500.000 zł. Cena sprzedaży zostanie obliczona przez Strony na podstawie wartości księgowej Rheinhyp-BRE. BRE Bank i Eurohypo AG ustaliły, iż zawrą umowę ostateczną sprzedaży akcji Rheinhyp-BRE po spełnieniu warunków przewidzianych w warunkowej przedwstępnej umowie sprzedaży akcji. Jeżeli warunki te nie zostaną spełnione do 31 lipca 2004 r., warunkowa przedwstępna umowa sprzedaży akcji wygaśnie. Jednocześnie BRE Bank i Eurohypo AG podejmą wszystkie niezbędne czynności, w wyniku których BRE Bank przejmie wierzytelności Eurohypo AG z tytułu pożyczki podporządkowanej udzielonej Rheinhyp-BRE, na zasadach zaaprobowanych przez Komisję Nadzoru Bankowego.

- 1 marca 2004 r. BRE Bank SA udzielił pożyczki podporządkowanej spółce Dom Inwestycyjny BRE Banku SA. Wartość udzielonej pożyczki wynosi 2 mln zł. Dzień spłaty określono na 31 marca 2009 r. lub dzień późniejszy, jednak nie później niż 30 października 2013 r. Celem udostępnienia pożyczki jest zwiększenie środków własnych domu maklerskiego, które zgodnie z odpowiednimi przepisami powinny odpowiadać rozmiarom wykonywanej działalności oraz maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów własnych.
- W dniu 1 marca 2004 r. BRE Bank zawarł ze spółką Tele-Tech Investment Sp. z o.o. („TTI”), podmiotem powiązanym z BRE Bankiem umowę sprzedaży na rzecz BRE Banku 2.216.221 akcji (o wartości nominalnej 1 zł każda) spółki OPTIMUS IC SA („Spółka”) stanowiących 51,78% kapitału i głosów na WZA Spółki. Wartość transakcji wynosi 8.430.626 zł. Bank traktuje zakup akcji Spółki jako inwestycję krótkoterminową. Po transakcji BRE Bank SA posiada akcje spółki stanowiące 100% kapitału zakładowego i głosów na WZA.
- W dniu 6 lutego 2003 r. BRE Bank podpisał dwie umowy sprzedaży akcji spółki Elektrim SA ze spółkami TCF Sp. z o.o. oraz Polsat Media SA. W dniu 22 lipca 2003 r. i 10 listopada 2003 r. dokonano sprzedaży odpowiednio 8.221.092 i 4.610.547 akcji Elektrim SA na rzecz spółki Polsat Media SA. Druga umowa sprzedaży akcji Elektrim SA na rzecz spółki TCF Sp. z o.o. nie została przez tę spółkę wykonana. Tym samym planowany zysk z transakcji sprzedaży akcji Elektrim SA w wysokości 20,3 mln zł nie został zrealizowany w 2003 r. Akcje Elektrimu SA sprzedane w 2003 r. na mocy umowy z Polsat Media Sp. z o.o. wygenerowały zysk w wysokości 7,9 mln zł. W marcu 2004 r. umowa ze spółką TCF Sp. z o.o. dotycząca zbycia akcji spółki Elektrim SA została rozwiązana. W wyniku transakcji giełdowych dokonanych w marcu 2004 r. BRE Bank SA zbył wszystkie posiadane przez siebie akcje spółki Elektrim SA. Zrealizowany zysk kapitałowy BRE Banku SA ze sprzedaży akcji spółki Elektrim SA w ramach transakcji giełdowych dokonanych w marcu 2004r. wyniósł 11,3 mln zł. Łączny zysk ze sprzedaży w 2003 i 2004 r. akcji spółki Elektrim SA wyniósł 19,2 mln zł.

29. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących roku obrotowego mających wpływ na istotną zmianę struktury pozycji bilansowych oraz wyniku finansowego

BRE Bank SA

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy BRE Banku SA w dniu 21 maja 2003 r. podjęło uchwały o pokryciu straty z lat ubiegłych w kwocie 607.993 tys. zł z kapitałów rezerwowych Banku. Na kwotę tę złożyła się strata poniesiona w roku 2002 w wysokości 379.221 tys. zł oraz niepodzielona strata lat ubiegłych powstała w wyniku odniesienia na wynik z lat ubiegłych efektu zmian zasad rachunkowości w 2002 r. (228.772 tys. zł).

PTE Skarbiec – Emerytura SA

- Spółka na dzień 31 grudnia 2003 r. ujęła memoriałowo przychód z tytułu wycofania nadwyżki z rachunku rezerwowego w kwocie 17.307 tys. zł i do momentu wpłaty w kwietniu 2004 r. wykazuje go jako należność od zarządzanego OFE Skarbiec-Emerytura (wynika to ze znowelizowanej ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych)
- Spółka po raz pierwszy wykazuje aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 11.437 tys. zł, które w znacznym stopniu (10.798 tys. zł) wynikają z możliwości odliczenia w przyszłości strat podatkowych z lat ubiegłych.

30. Informacje o relacjach między prawnym poprzednikiem a emitentem oraz o sposobie przejścia aktywów i pasywów

Powyższa sytuacja nie dotyczy BRE Banku SA.

31. Sprawozdanie finansowe i porównywalne dane finansowe, przynajmniej w odniesieniu do podstawowych pozycji bilansu oraz rachunku zysków i strat, skorygowane odpowiednim wskaźnikiem inflacji, z podaniem źródła wskaźnika oraz metody jego wykorzystania, z przyjęciem okresu ostatniego sprawozdania finansowego jako okresu bazowego-jeżeli skumulowana średnioroczna stopa inflacji z okresu ostatnich trzech lat działalności emitenta osiągnęła lub przekroczyła wartość 100%.

Przez ostatnie 3 lata wartość skumulowanej średniorocznej stopy inflacji nie przekroczyła 100%.

32. Zestawienie różnic pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym i porównywalnych danych finansowych, a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi

Wycena instrumentów pochodnych prezentowana uprzednio w pozycji „Inne aktywa”, w obecnym sprawozdaniu przedstawiona została w pozycji „Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe”. Zgodnie z zaleceniami NBP, dotyczącymi prezentacji w rachunku zysków i strat, wynik ze sprzedaży jednostek podporządkowanych prezentowany uprzednio w pozycji „Wynik operacji finansowych”, przedstawiony jest w pozycji „Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych o zmiennej kwocie dochodu”. Korekty wprowadzone zostały w odniesieniu do danych na 31 grudnia 2002 r., co oznacza, że dane prezentowane w ww. pozycjach są porównywalne.

33. Zmiany stosowanych zasad (polityki) rachunkowości i sposobu sporządzania sprawozdania finansowego, dokonanych w stosunku do poprzedniego roku obrotowego (lat obrotowych), ich przyczyny, tytuły oraz wpływ wywołanych tym skutków finansowych na sytuację majątkową i finansową, płynność oraz wynik finansowy i rentowność

BRE Bank SA

Począwszy od stycznia 2003 r. Bank tworzy rezerwy na świadczenia pracownicze na podstawie wyceny aktuarialnej zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości

nr 19. Ponadto począwszy od 2003 r. Bank rozlicza w czasie prowizje otrzymane/zapłacone w kwocie powyżej 500 tys. zł przez okres trwania transakcji.

Dokonane zmiany nie mają istotnego wpływu na sytuację i wynik finansowy Banku i Grupy Kapitałowej.

Polfactor SA

Na dzień 31 grudnia 2003 r. nastąpiła zmiana ujmowania przychodów z tytułu prowizji faktoringowej. Prowizja za administrowanie fakturami rozliczana jest liniowo w okresie świadczenia usługi. W wyniku tej zmiany kwota przychodów w wysokości 640 tys. zł przeniesiona została na 2004 r., natomiast kwota 416 tys. zł przeniesiona została z przychodów 2002 r. do przychodów 2003 r. Kwota 416 tys. zł obniżyła wynik brutto roku ubiegłego.

W pozostałych spółkach Grupy Kapitałowej w 2003 r. nie miały miejsca zmiany zasad (polityki) rachunkowości

34. Dokonane korekty błędów podstawowych, ich przyczyny, tytuły oraz wpływ wywołanych tym skutków finansowych na sytuację majątkową i finansową, płynność oraz wynik finansowy i rentowność

W spółkach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym w 2003 r. nie miały miejsca korekty błędów podstawowych.

35. Możliwość kontynuowania działalności

W odniesieniu zarówno do jednostki dominującej jak i pozostałych spółek Grupy Kapitałowej nie występuje niepewność, co do możliwości kontynuowania działalności.

36. Sprawozdanie finansowe za okres, w ciągu, którego nastąpiło połączenie spółek

Powyższa sytuacja nie dotyczy BRE Banku SA.

37. Dzień bilansowy, na który sporządzane jest skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dzień bilansowy jednostek podporządkowanych

Jednostka dominująca i jednostki podporządkowane sporządzają sprawozdania finansowe na ten sam dzień bilansowy.

38. Przekształcenia sprawozdań jednostek objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym do metod i zasad przyjętych przez jednostkę dominującą

Wszystkie jednostki objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zastosowały te same zasady rachunkowości i wyceny, co jednostka dominująca.

39. Wyłączenia z obowiązku objęcia skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym na podstawie odrębnych przepisów

Sprawozdaniem skonsolidowanym (metodą pełną) zostały objęte wszystkie istotne zależne podmioty finansowe oraz cztery spółki stowarzyszone specjalnego przeznaczenia.

40. Podstawowy podział według segmentów działalności

Podział na segmenty działalności oparty został na wewnętrznej strukturze organizacyjnej Grupy Kapitałowej BRE Banku SA. Oznacza to, że wydzielenia segmentów dokonano przypisując im działalność realizowaną przez operacyjne jednostki organizacyjne BRE Banku SA i spółki Grupy Kapitałowej.

Działalność Grupy Kapitałowej realizowana jest w następujących segmentach:

1. Bankowość korporacyjna
2. Bankowość inwestycyjna
3. Inwestycje strategiczne (zarządzanie aktywami)
4. Inwestycje własne
5. Bankowość Detaliczna i Private Banking

Sprawozdanie według segmentów działalności przygotowano przy zastosowaniu tych samych (przedstawionych we *Wprowadzeniu do skonsolidowanego sprawozdania finansowego*) zasad rachunkowości i wyceny.

Wydzielenia aktywów i pasywów segmentu oraz przychodów i kosztów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych w Banku do potrzeb zarządczych. Poszczególnym segmentom zostały przypisane aktywa i pasywa, za które jednostki wchodzące w skład segmentu są odpowiedzialne oraz związane z tymi aktywami i pasywami przychody i koszty. Wynik segmentu uwzględnia wszystkie możliwe do alokacji pozycje przychodów i kosztów.

Działalność poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej została (uwzględniając korekty konsolidacyjne) w całości przypisana do określonego segmentu.

Podstawowym i jedynym podziałem jest podział branżowy.

Ceny transferowe pomiędzy segmentami ustalane są w oparciu o aktualne stopy rynkowe skorygowane o marżę Banku. Stawki transferowe są określane według tych samych zasad dla wszystkich jednostek organizacyjnych Banku, a ich zróżnicowanie wynika jedynie ze struktury walutowej i terminowej aktywów i pasywów.

Produkty i usługi oferowane w ramach poszczególnych segmentów działalności

Bankowość korporacyjna

BRE Bank SA

Oferta Banku w tym segmencie działalności skierowana jest zarówno do dużych firm jak i małych oraz średnich przedsiębiorstw oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Oferta Banku obejmuje zarówno usługi standardowe takie jak kredyty (na finansowanie działalności bieżącej i inwestycyjne), rachunki bieżące, różne formy depozytów terminowych oraz karty płatnicze jak i wyspecjalizowane usługi, do których należy m.in. współpraca z klientami poprzez elektroniczne kanały dystrybucji.

Istotną częścią działalności w obszarze bankowości korporacyjnej jest obsługa transakcji handlu zagranicznego. Oferta Banku dla przedsiębiorstw obejmuje tu operacje wymiany

walut, przekazy zagraniczne, czek, inkaso, krótkoterminowe kredyty a ponadto całą gamę narzędzi finansowych takich jak wykup wierzytelności, forfaiting, akredytywy, gwarancje bankowe i in. Ponadto klientom oferowane są instrumenty finansowe zabezpieczające przed ryzykiem kursowym.

Rheinhyp-BRE Bank Hipoteczny SA (Rheinhyp-BRE)

Przedmiotem działalności Rheinhyp-BRE Banku Hipotecznego jest udzielanie kredytów hipotecznych, emisja hipotecznych listów zastawnych i publicznych listów zastawnych oraz nabywanie wierzytelności innych banków z tytułu udzielonych kredytów. Rheinhyp-BRE oferuje swoje produkty poprzez sieć oddziałów terenowych zlokalizowanych w największych miastach Polski.

BRE Leasing Sp. z o.o.

Przedmiotem działalności spółki jest leasing maszyn, urządzeń i środków transportu a także leasing działek budynków oraz obiektów. Spółka posiada sieć oddziałów zlokalizowanych w największych miastach Polski.

Grupa Intermarket

Działalność faktoringową, świadczoną zarówno na rynkach krajowych jak i zagranicznych prowadzą cztery spółki skupione wokół austriackiego banku Intermarket Bank AG posiadające wiodące pozycje rynkowe w krajach swej działalności. Oprócz Intermarket Bank AG grupa Intermarket obejmuje spółkę działającą na rynku czeskim (Transfinance a.s.), węgierskim (Magyar Factor Rt.) oraz polskim (Polfactor SA). Oferta grupy Intermarket skierowana jest przede wszystkim do klientów z takich branż jak elektronika, produkcja żywności, mebli, artykułów sportowych oraz zabawek.

Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o.

Przedmiotem działania spółki jest m.in. świadczenie usług pomocniczych dla działalności bankowej, w tym w szczególności rozliczeń i obsługi baz danych dla Banku oraz klientów zewnętrznych.

Bankowość inwestycyjna

BRE Bank SA

Obszar działalności inwestycyjnej Banku jest zróżnicowany, obejmuje aktywność na rynku pieniężnym, kapitałowym, obrót instrumentami pochodnymi, organizowanie emisji papierów dłużnych, działalność powierniczą, współpracę z instytucjami finansowymi oraz finansowanie projektów.

- Rynek finansowy

Bank jest uczestnikiem rynku pieniężnego zarówno w transakcjach zawieranych na rynku międzybankowym jak również z klientami niebankowymi. Działalność ta obejmuje transakcje zawierane na papierach wartościowych takich jak bony, obligacje Skarbu Państwa, bony pieniężne NBP, transakcje lokacyjno-depozytowe i walutowe transakcje SWAP. Bank jest również uczestnikiem rynku papierów wartościowych, koncentrując się na operacjach kupna-sprzedaży papierów wartościowych na rynku pierwotnym i wtórnym

oraz transakcjach repo i reverse repo na rynku międzybankowym. Bank oferuje również instrumenty finansowe umożliwiające zarządzanie ryzykiem stopy procentowej takie jak umowy o przyszłą stawkę procentową FRA, o zmianę stóp procentowych IRS, opcje na stopy procentowe, a także walutowe transakcje zmiany stóp procentowych CIRS.

- Instrumenty pochodne na akcje

Bank prowadzi emisje europejskich warrantów kupna i warrantów sprzedaży na akcje spółek notowanych na GPW oraz na różne rodzaje indeksów giełdowych. Ostatnio wprowadzony został nowy produkt tj. lokata inwestycyjna łącząca w sobie zalety lokaty terminowej i inwestycji na rynku kapitałowym.

- Emisja i sprzedaż papierów dłużnych

Bank zawiera samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy dotyczące emisji papierów dłużnych (obligacji, weksli inwestycyjnych oraz certyfikatów depozytowych).

- usługi powiernicze

Bank oferuje kompleksową obsługę przechowywania i realizacji transakcji na papierach wartościowych zawieranych na rynku krajowym jak i na zagranicznych rynkach kapitałowych.

- kredyty konsorcjalne i finansowanie projektów

Bank jest uczestnikiem rynku kredytów konsorcjalnych występując zarówno w roli aranżera jak i uczestnika konsorcjum. Ponadto Bank samodzielnie finansuje projekty głównie na realizację transakcji leasingu zwrotnego nieruchomości, finansowanie akwizycji i przejęć.

- współpraca z instytucjami finansowymi

Współpraca z krajowymi i zagranicznymi instytucjami finansowymi (poza transakcjami dokonywanymi za pośrednictwem rachunków nostro i loro) polega na pozyskiwaniu kredytów na międzynarodowym rynku międzybankowym. Bank dysponuje ponadto liniami kredytowymi na finansowanie importu oraz na refinansowanie kredytów inwestycyjnych dla małych średnich przedsiębiorstw, głównie ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Dom Inwestycyjny BRE Banku SA

Spółka świadczy (dla klientów indywidualnych i instytucjonalnych) usługi związane z obrotem na rynkach krajowych i zagranicznych:

- papierami wartościowymi, w tym oferowanie akcji, obligacji, obligacji zamiennych, obligacji z prawem pierwszeństwa na rynku pierwotnym oraz pośrednictwo w transakcjach na rynku wtórnym,
- prawami majątkowymi nie będącymi papierami wartościowymi,
- innymi instrumentami finansowymi na rynku kapitałowym, dozwolonymi przepisami prawa i zakresem posiadanych zezwoleń.

BRE Corporate Finance SA

Działalność spółki koncentruje się na czterech głównych obszarach: fuzje i przejęcia, prywatyzacje, doradztwo strategiczne oraz doradztwo w pozyskiwaniu finansowania, w tym w drodze emisji akcji na rynku publicznym oraz prywatnym.

BRE International Finance BV i BRE Finance France SA

Są to spółki specjalnego przeznaczenia, których zadaniem jest pozyskiwanie funduszy dla Banku w drodze emisji papierów dłużnych na międzynarodowych rynkach finansowych.

Inwestycje strategiczne (zarządzanie aktywami)

BRE Bank SA

Ten obszar działalności obejmuje zarządzanie portfelem spółek Grupy Kapitałowej, w tym wszystkich spółek strategicznych. Z ramienia Banku funkcję tę pełni wyspecjalizowana jednostka Banku tj. Biuro Spółek Strategicznych.

Powszechne Towarzystwo Emerytalne Skarbiec-Emerytura SA

Spółka zarządza Otwartym Funduszem Emerytalnym Skarbiec-Emerytura, do jej zadań należy także reprezentowanie tego funduszu.

Skarbiec Asset Management Holding SA (SAMH)

Spółka świadczy usługi zarządzania aktywami powierzonymi w zarządzanie jej samej, jak i aktywami innych spółek Grupy Kapitałowej. W skład holdingu wchodzi następujące (zależne w 100%) podmioty:

- Skarbiec TFI SA – tworzenie funduszy inwestycyjnych, wprowadzanie na rynek nowych produktów inwestycyjnych oraz sprzedaż na rynku klientów korporacyjnych.
- Skarbiec Investment Management S.A - zarządzanie portfelami papierów wartościowych. Spółka zarządza portfelem własnych klientów jak i świadczy usługi zarządzania na rzecz funduszy inwestycyjnych utworzonych przez Skarbiec TFI oraz usługi doradcze dla PTE Skarbiec-Emerytura.
- Skarbiec Serwis Finansowy Sp. z o.o. – dystrybucja produktów TFI i OFE do klientów detalicznych SAMH, a także działania promocyjne i marketingowe na rzecz całej linii biznesowej.
- BRE Agent Transferowy Sp. z o.o. – obsługa członków funduszy inwestycyjnych, księgowość spółek i funduszy, administracja oraz IT.

Inwestycje własne

Celem inwestycji własnych Banku jest uzyskiwanie dochodów w formie zysku kapitałowego. Portfel inwestycji własnych obejmuje zaangażowania bezpośrednie i pośrednie (poprzez wehikuły inwestycyjne) podjęte w celu osiągnięcia wysokiej długoterminowej stopy zwrotu. Oprócz wyspecjalizowanej jednostki organizacyjnej Banku zarządzającej portfelem inwestycji długoterminowych zalicza się tu także działalność spółek Tele-Tech Investment Sp. z o.o. i TV-Tech Investment Sp. z o.o., których działalność polega na lokowaniu środków w papiery wartościowe, obrocie wierzytelnościami, zarządzaniu przedsiębiorstwami kontrolowanymi oraz doradztwo.

Bankowość detaliczna i Private Banking

Bankowość detaliczna jest najmłodszym i najbardziej dynamicznie rozwijającym się obszarem działalności BRE Banku SA zarówno pod względem liczby klientów, wartości zgromadzonych depozytów jak i zakresu oferowanych produktów.

- mBank

mBank powstały pod koniec 2000 r. oferuje usługi bankowości elektronicznej, postrzegany jest jako Bank internetowy. mBank prowadzi swoją działalność w oparciu o

zdalne kanały dostępu takie jak internet, telefon stacjonarny i komórkowy, protokół WAP, SMS. Każdy z tych kanałów umożliwia klientom swobodne zarządzanie rachunkiem – dokonywanie transakcji, przelewów, sprawdzanie stanu konta. Od początku działalności mBanku funkcjonują dwa produkty eKONTO –rachunek osobisty oraz eMax – rachunek oszczędnościowy na żądanie. mBank stale rozwija swoją ofertę wprowadzając szeroki wachlarz nowych produktów: eMax Lokatę – lokatę długoterminową, mLokatę – lokatę kilkumiesięczną o stałym oprocentowaniu, eKARTĘ - wirtualną kartę płatniczą VISA przeznaczoną do bezpiecznych transakcji internetowych. mBank posiada również produkt skierowany do młodzieży izzyBank (rachunek bieżący dla nastolatków z kartą VISA Elektron). Dla sektora mikroprzedsiębiorstw oferowany jest rachunek firmowy mBIZNES Konto. Wprowadzono produkt o nazwie mPlan – zawierający w sobie zalety dostępności środków kredytowych i depozytowych. Uruchomiony został internetowy Supermarket Funduszy Inwestycyjnych umożliwiający klientom mBanku kupowanie za pośrednictwem internetu jednostek uczestnictwa wybranych funduszy inwestycyjnych. W ofercie mBanku znajdują się też trzy rodzaje kart kredytowych.

-Multibank

Multibank jest bankiem internetowym posiadającym sieć placówek. Swoją ofertę kieruje do wybranej grupy klientów o relatywnie wysokich dochodach, ludzi zamożnych i przedstawicieli tworzącej się klasy średniej. Oferta Multibanku dla osób fizycznych (w tym prowadzących działalność gospodarczą) oraz spółek cywilnych obejmuje: rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe, rachunki oszczędnościowe, rachunki walutowe, rachunki bieżące, lokaty, jednostki funduszy inwestycyjnych, kredyty, karty płatnicze (kredytowe oraz debetowe) oraz polecenia zapłaty.

- Private Banking

Oferta produktowa Private Banking obejmuje oprócz tradycyjnych produktów bankowych, do których należą rachunki bieżące, lokaty, karty płatnicze i kredyty w tym specjalistyczne, również zaawansowane instrumenty rynku pieniężnego (krajowe i zagraniczne papiery dłużne, produkty rynku walutowego, instrumenty pochodne i strukturyzowane). Bank proponuje swoim klientom różnicowanie portfeli inwestycyjnych korzystając z produktów bankowych a także oferty Skarbiec Investment Management, Skarbiec TFI i Domu Inwestycyjnego.

Dane finansowe w podziale na segmenty działalności Grupy Kapitałowej zawiera tabela na str. 39 Dane zamieszczone w kolumnie „Korekty konsolidacyjne/wyłączenia” umożliwiają powiązanie danych finansowych poszczególnych segmentów z odpowiednimi pozycjami skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy.

Sprawozdawczość według segmentów działalności Grupy BRE Banku
za okres 01.01.2003 r. - 31.12.2003 r.
(w tys. zł)

w tys. PLN	Działalność korporacyjna	Działalność inwestycyjna	Inwestycje strategiczne - zarządzanie aktywami	Inwestycje własne	Bankowość detaliczna i Private Banking	Inne - nieprzypisane segmentom	Korekty konsolidacyjne/ wyłączenia	Razem Grupa
Wynik z tytułu odsetek	251 507	41 949	-62 911	-33 534	69 003	-7 315	-2 016	256 682
-sprzedaż klientom zewnętrznym	267 626	-6 908	-63 004	-28 369	69 003	-7 315	0	231 032
-sprzedaż innym segmentom	-16 119	48 857	93	-5 165	0	0	-2 016	25 650
Wynik z tytułu prowizji	231 794	9 041	-1 180	-9 316	4 286	20 704	-5 794	249 535
-sprzedaż klientom zewnętrznym	231 456	6 914	-818	-9 174	4 286	20 704	0	253 368
-sprzedaż innym segmentom	338	2 127	-362	-142	0	0	-5 794	-3 833
Przychody z akcji i udziałów	1 708	0	4 835	18 244	0	239	-4 775	20 251
Wynik na działalności bankowej	544 788	230 764	-52 415	-3 047	84 181	8 985	-12 804	800 452
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	12 810	10 737	112 086	4 177	485	18 079	-37 804	120 571
Udział segmentu w wyniku finansowym jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	0	0	8 536	-11 200	0	0	-1 093	-3 757
Wynik segmentu (brutto)	158 301	139 697	-59 472	54 413	-139 796	-65 758	-27 894	59 491
Wynik finansowy netto	109 806	101 642	-20 660	26 055	-102 125	-77 018	-32 196	5 504
Aktywa segmentu	13 289 636	15 352 140	1 479 775	1 283 388	1 952 299	1 254 287	-4 072 376	30 539 150
Inwestycje segmentu w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności (koszt nabycia)	29 765	441	1 141 512	46 854	0	0	-1 082 241	136 331
Aktywa ogółem	13 289 636	15 352 140	1 479 775	1 283 388	1 952 299	1 254 287	-4 072 376	30 539 150
Pasywa segmentu	10 375 255	16 372 007	543 320	444 994	5 017 879	1 858 072	-4 072 376	30 539 150
Pasywa ogółem	10 375 255	16 372 007	543 320	444 994	5 017 879	1 858 072	-4 072 376	30 539 150
Nakłady inwestycyjne (koszt nabycia środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych)	591 198	291 114	82 988	30 481	498 077	327 019	0	1 820 878
Amortyzacja	56 675	24 663	6 361	2 448	49 786	16 486	0	156 421
Inne koszty niepieniężne	248 208	422 733	750	4 384	45 658	7 424	0	729 157